

รายงานการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้
โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้
เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังของภาษา
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

นางสาววัลลภย์ ขาวขำ
ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ
ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ชื่อเรื่อง	การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้าง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังของภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
ผู้วิจัย	ชวัลลักษณ์ ขาวขำ
หน่วยงาน	โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร
ปีการศึกษา	2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อ 1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล E1/E2 2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียน ด้วยการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน พัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร จำนวน 20 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน รหัสวิชา ท32101 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

3. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นไปตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล E1/E2 โดยรวม มีค่าเท่ากับ 83.06/84.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน ($\bar{X} = 16.10$, S.D. = 1.17) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 13.70$, S.D. = 0.66) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

3. ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน พัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.46$, S.D.= 0.47 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านพบว่าด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ $\bar{X} = 4.49$, S.D.=0.49 รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนรู้ $\bar{X} = 4.48$, S.D.= 0.50 และด้านเนื้อหาสาระ $\bar{X} = 4.46$, S.D.= 0.31 ตามลำดับ

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการเรียนรู้, พลังของภาษา, วงจรรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

TITLE	Development of learning management models using the learning cycle Experiential with learning center techniques to strengthen Proactive Learning Management on the Power of Language For Secondary 5
AUTHOR	Chawanlax Kawkham
INSTITUTION	Chalermprakiart Sakonnakhon School
YEAR	2024

ABSTRACT

The objectives of this research are to: 1. To develop and verify the effectiveness of the learning management model by using the experiential learning cycle in combination with the learning center technique to strengthen proactive learning management. 2. To compare students' academic achievement before and after school by using experiential learning cycles with learning center techniques to strengthen proactive learning management. For Grade 5 students 3. Develop learning management using experiential learning cycles in combination with learning center techniques to strengthen proactive learning management. For Secondary 5

The sample used in the research was Grade 5 students in the 1st semester. Academic Year 2024 School in Honor of His Majesty the King Bhumibol Adulyadej His Majesty reigned for 50 years in Sakon Nakhon Province, Mueang Sakon Nakhon District, Sakon Nakhon Province. Sakon Nakhon Secondary Education Area Office 20 people were obtained by specific selection. Tools used in the research: 1. Learning management model using experiential learning cycle combined with learning center techniques to strengthen proactive learning management. For Grade 5 students 2. Courses Basic Thai Subject Code T32101 for Grade 5 Students .3 Questionnaire on satisfaction with learning management using experiential learning cycle combined with learning center techniques to strengthen proactive learning management. For Grade 5 students, the statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation.

The results showed that: 1. Results of developing and monitoring the effectiveness of the learning management model using the experiential learning cycle in combination with the learning center technique to strengthen proactive learning management on language power. For Grade 5 students, the overall E1/E2 Effectiveness Index criteria are met. It is equal to 83.06/84.25, which is higher than the threshold set. It shows that the developed learning management model is effective. 2. Results of Comparison of Student Academic Achievement with Learning Management Using Experiential Learning Cycle and Learning Center Techniques to Strengthen Active Learning Management. For Grade 5 students, the score after school ($\bar{X} = 16.10$, S.D. = 1.17) was statistically significantly higher than before school ($\bar{X} = 13.70$, S.D. = 0.66) at 0.05. 3. Students' satisfaction with learning Develop learning management by using experiential learning cycles in combination with learning center techniques to strengthen proactive learning management on language power. For Grade 5 students, it is at a very high level, both overall and individually. The overall average was very high = 4.46, S.D.= 0.47, and the highest average was the learning activity = 4.49, S.D.=0.49, followed by the learning media = 4.48, S.D.= 0.50, and the content = 4.46, S.D.= 0.31, respectively

Keywords: Learning Management Style, the Power of Language,
Experiential learning cycle

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
คำถามของการวิจัย	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	5
ความสำคัญของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	11
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	13
กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	14
ความหมายของกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	14
ความสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	16
ลักษณะของกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก	18
วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	20
ความหมายวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	20
ความสำคัญของวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	22
ลักษณะของการจัดการเรียนรู้ตามวงจรการเรียนรู้	
เชิงประสบการณ์	23

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียน	29
ความหมายการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียน	29
ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียน	30
ลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียน	31
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	38
ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียน เพื่อเสริมสร้าง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	42
ระยะที่ 3 การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้	47
ระยะที่ 4 การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	49
การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	55
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ผลการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียน เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล E1/E2	59

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียน ด้วยการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	67
ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	68
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	70
ความมุ่งหมายของการวิจัย	70
สรุปผลการวิจัย	72
อภิปรายผลการวิจัย	73
ข้อเสนอแนะ	77
ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย	77
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป	77
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	85
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการดำเนินการวิจัย	86
ภาคผนวก ข ภาคผนวก ข ตัวอย่างเนื้อหาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังของภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	97

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ค ภาพบางส่วนของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังของภาษา สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	111
ประวัติย่อของผู้วิจัย	115

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1	สรุปลักษณะของการจัดการเรียนรู้ตามวงจรการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์.....	28
2	สรุปลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้	34
3	การสังเคราะห์หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น	39
4	วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	43
5	การวัดผลและผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้าง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	46
6	เนื้อหาสาระที่ใช้สอนกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น	48
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้โดยรวม	60
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้	61
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของ แผนการจัดการเรียนรู้โดยรวม	62
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของ แผนการจัดการเรียนรู้	63
11	ผลการวิเคราะห์ผลการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผล ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ดัชนี ประสิทธิผล E1/E2 แบบ 1:3	64

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
12 ผลการวิเคราะห์ผลการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล E1/E2 แบบ 1:10	65
13 ผลการวิเคราะห์ผลการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล E1/E2 ของกลุ่มตัวอย่าง	66
14 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียน ด้วยการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	67
15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยรวม	68
16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	69

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	7
2	42
3	45

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคล และสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ขึ้นเกิดจากการ จัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562, หน้า 1) และสมด็จพระบรมราโชวาทในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ 9 พระราชทาน พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นักศึกษาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เมื่อวันที่ 23 มิถุนายน พ.ศ.2420 ความว่า “ในการสั่งสอนศิษย์นั้น มีความจำเป็นอย่างหนึ่ง ซึ่งสำคัญมากด้วย ที่จะต้องพยายามหาทางใช้หลักวิชาและวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถคิด เข้าใจ และเห็นจริงด้วยตนเองในเนื้อหาสาระ ตลอดจน กฏและหลักเกณฑ์ที่ได้เรียนรู้แล้วใช้ได้เอง โดยมองเห็นและทราบถึงประโยชน์ของการใช้หรือการ ทำตามบทเรียนนั้น ๆ อย่างแน่ใจ ด้วยการให้การศึกษแก่ศิษย์โดยหลักการนี้ จะทำให้ได้ ประโยชน์ถึงสองชั้น อย่างหนึ่งคือทำให้ครูได้ฝึกฝนตนเองให้ชำนาญชำนาญในการใช้ทั้งหลักวิชาครู ทั้งหลักวิชาสามัญ อีกอย่างหนึ่งจะทำให้ศิษย์เล่าเรียนวิชาการได้อย่างถูกต้อง ได้ประโยชน์ ตรงกับความมุ่งหมายของการให้การศึกษา” และ ภาษา นับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสังคม มนุษย์ เพราะภาษาเป็นลักษณะพิเศษที่แยกคนออกจากสัตว์ เมื่อมนุษย์อยู่รวมกันเป็นสังคม ขนาดใหญ่ ย่อมมีการใช้ถ้อยคำภาษาติดต่อสื่อสารระหว่างกันและกันในชีวิตประจำวัน เพื่อใช้ สร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน (พัชรินทร์ เลือสวาระถิ และฐิติกาญจน์ ใจไมตรี, 2565, หน้า 25)

ประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2560 ที่มุ่งเน้นให้มีการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนไทยทุกคนในระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพด้านความรู้ และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคม ที่มีการ เปลี่ยนแปลงและแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ยึดผู้เรียนทุกคน

มีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาของไทยตามที่ปรากฏในแผนต่าง ๆ ของชาติ จึงมีเป้าหมาย และแนวทางไปในทิศทางเดียวกัน คือ การจัดการศึกษาต้องพัฒนาคนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ และให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 4)

เพื่อให้การศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 ของประเทศไทย สามารถพัฒนาได้เท่าทันกับนานาประเทศ จะต้องเป็นการจัดการศึกษาที่เตรียมคนออกไปเป็นคนที่ใช้ความรู้ และเป็นบุคคลที่พร้อมเรียนรู้ ไม่ว่าจะประกอบสัมมาชีพใด มนุษย์ในศตวรรษที่ 21 ต้องเป็นบุคคลที่พร้อมเรียนรู้และเป็นคนที่ใช้ความรู้แม้จะเป็นชาวนาหรือเกษตรกรก็ต้องเป็นคนที่พร้อมเรียนรู้และเป็นคนที่ใช้ความรู้ดังนั้น ทักษะสำคัญที่สุดของศตวรรษที่ 21 จึงเป็นทักษะของการเรียนรู้ ได้แก่ ทักษะ 4C ประกอบด้วย ทักษะความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาการสื่อสาร ทักษะการร่วมมือ ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active learning) จะเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำ และได้ใช้กระบวนการคิด เกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้กระทำลงไป (Bonwell, 1991, p. 87) อันเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ภายใต้สมมติฐานพื้นฐาน 2 ประการคือ 1) การเรียนรู้เป็นความพยายามโดยธรรมชาติของมนุษย์ และ 2) แต่ละบุคคลมีแนวทางในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน (Meyers & Jones, 1993, p. 104) โดยผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ (Receive) ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ (Co-creators) (Fedler & Brent, 2009, p. 19) และการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ว่ากิจกรรม วิธีการหรือรูปแบบการสอน ทำให้ผู้เรียนสนใจบทเรียน และทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น อย่างไรก็ตามการใช้รูปแบบการสอนที่สำเร็จรูปที่นิยมใช้กันอยู่ ทั่ว ๆ ไปในปัจจุบันอาจไม่เกิดผลสัมฤทธิ์ เพราะบริบทในห้องเรียนแต่ละห้องมีความแตกต่างกัน ผู้สอนควรใช้หลักการของ Active Learning ในการพัฒนากิจกรรมสำหรับผู้เรียน ทั้งวิธีการสอน อุปกรณ์การสอน การออกแบบ รูปแบบการสอนต่าง ๆ ให้เหมาะกับเนื้อหาผู้เรียนและชั้นเรียน จะส่งผลให้ผู้เรียนมีความเชื่อมั่นและเป็นนักคิดที่ไม่หยุดนิ่ง ทำให้ผู้เรียนสามารถจดจำเนื้อหาได้นาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ในบริบทต่าง ๆ ในบรรยากาศการจัดการเรียนรู้เชิงรุก โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาหลักภาษาไทย (นนทลี พรธาดาวิทย์, 2559, หน้า 18)

การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เป็นหนึ่งในกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้เป็นแนวทางพัฒนาการศึกษาให้กับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกโรงเรียน

เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมหรือการปฏิบัติ ซึ่งเป็นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม เพื่อนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจเชิงนามธรรม โดยผ่านการสะท้อนประสบการณ์ การคิดวิเคราะห์ การสรุปเป็นหลักการ ความคิดรวบยอด และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง (หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, หน้า 9)

และหากนำการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มาบูรณาการเข้ากับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ ที่เป็นกระบวนการในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองจากศูนย์การเรียนรู้ หรือมุมความรู้ ซึ่งผู้สอนได้จัดเตรียมเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่ใช้สื่อการสอนหลาย ๆ อย่าง ประสมกันเอาไว้ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง (ทิศนา แคมมณี, 2550, หน้า 374) โดยเฉพาะในรายวิชาภาษาไทย ซึ่งเป็นรายวิชาที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปใช้เพื่อชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 37)

ประกอบกับโรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร มีสภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะเป็นชุมชนชนบท ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รับจ้าง ทำนาทำไร่สวน ปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ และค้าขายทั่วไป นักเรียนบางคนต้องหยุดเรียนเพื่อไปช่วยงานผู้ปกครอง มองไม่เห็นความสำคัญและแนวทางการนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับชีวิตของตนเอง จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าตามค่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ (โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ, 2565, หน้า 22)

ดังนั้น ผู้วิจัย จึงนำข้อมูลดังกล่าวมาข้างต้นและผลจากการจัดการเรียนรู้ รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2565 ที่ผ่านมา ที่ได้ดำเนินงานจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มาทดลองจัดการเรียนรู้กับนักเรียนของปีการศึกษาดังกล่าว พบจุดที่ควรนำมาพัฒนาศึกษาต่อหลายด้าน รวมถึงข้อดีของการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ ที่ควรนำมาบูรณาการพัฒนาต่อยอดร่วมกันให้เป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อมุ่งเพาะ ฝึกฝนนักเรียนให้เกิดความชำนาญในการใช้พลังของภาษา การใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการดำเนินชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพในอนาคต

คำถามของการวิจัย

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้อะไรบ้าง
2. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เมื่อได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
4. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา ในระดับมาก

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล E1/E2
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียน ด้วยการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน พัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

สมมติฐานของการวิจัย

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ที่ 80/80
2. นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. นักเรียนมีความพึงพอใจ กับรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ความสำคัญของการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับครูและผู้ที่ต้องการจัดการเรียนรู้ที่ต้องการพัฒนาความสามารถการใช้พลังงานของนักเรียน
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาการรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีประสบการณ์ใช้พลังงานให้เกิดประโยชน์ในชีวิตจริง ทั้งทางด้านการศึกษาและนำไปประกอบอาชีพในอนาคต ผ่านการลงมือปฏิบัติจริง ที่ใช้ระยะเวลาในการเรียนรู้ได้รวดเร็วกว่าปกติ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 33 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช ฯ ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 20 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีเลือกมาแบบเจาะจง

2. ขอบเขตด้านตัวแปร

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบข่ายเนื้อหาสาระการเรียนรู้ เป็นเนื้อหาวิชาภาษาไทยพื้นฐาน โดยมีสาระการเรียนรู้ย่อย ดังนี้

1. พลังภาษา

- ความหมายของพลังภาษา
- ตัวอย่างการใช้พลังภาษา

2. วาจาเป็นเอก

- ความสำคัญของพลังภาษา
- องค์ประกอบของภาษาที่มีพลัง

3. ปลุกเสกความรู้

- ภาษาที่มีพลังในชีวิตประจำวัน
- การใช้พลังของภาษาในการประกอบอาชีพ

4. มุ่งใช้สู่ชีวิตจริง

- คิด เขียน โพสต์
- ตอบโจทย์ โปรโมต ปฏิบัติงาน

5. ไม่ละทิ้งคุณธรรม

- เป็นนักชาย ที่มากหลายด้วยคุณธรรม

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้ รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 รวมเวลาทั้งสิ้น 10 คาบ

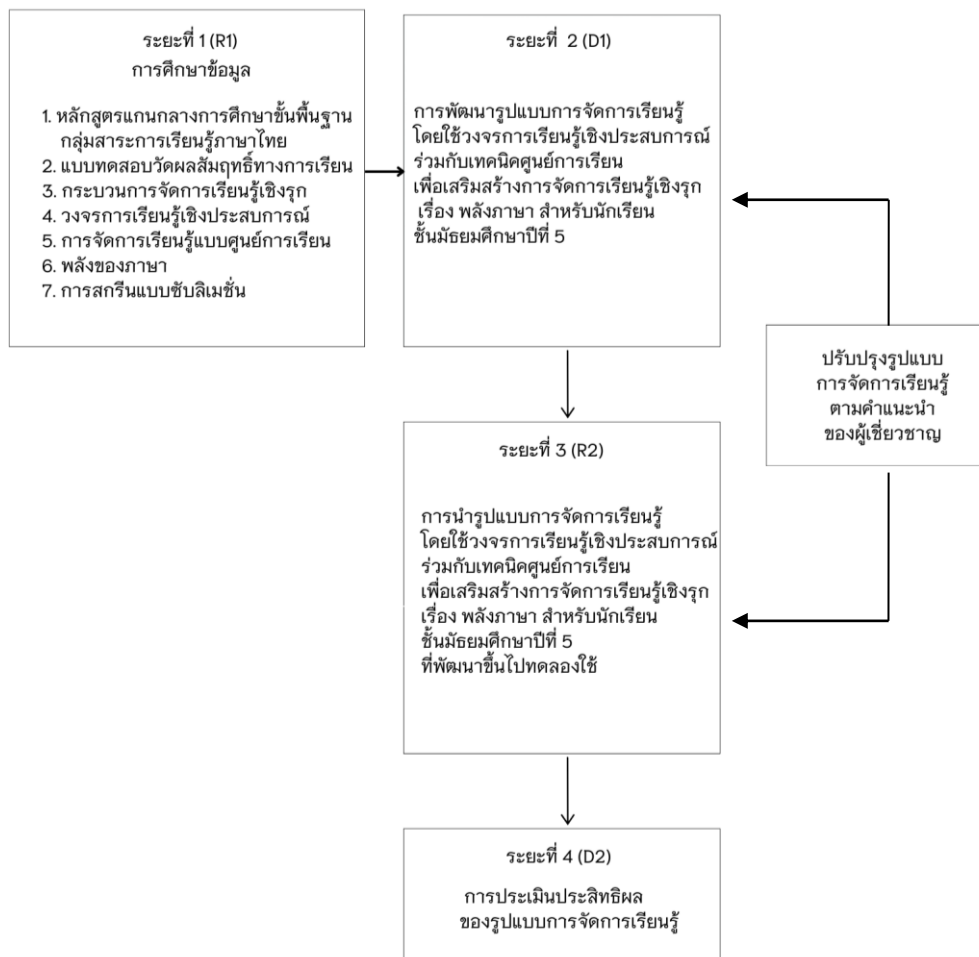
กรอบแนวคิดของการวิจัย

R_1 : ศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

D_1 : ยกร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้

R_2 : ทดลองใช้และประเมินนวัตกรรม

D_2 : ประเมิน ปรับปรุง เพื่อเผยแพร่ต่อไป

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พลังของภาษา หมายถึง อำนาจของภาษา ที่ทำให้คนเราสื่อสารกันได้ บอกเรื่องราวและความรู้สึกนึกคิด ทั้งยังสามารถทำให้เกิดความรู้สึกต่อผู้รับสาร มีอิทธิพลทางด้านพฤติกรรม ความคิด จิตใจ ความเชื่อ ทศนคติ การเลือกสรรใช้ภาษาเพื่อสื่อความ ให้ผู้อ่านรับทราบในสิ่งที่ผู้รับสารต้องการได้จะนำไปสู่ผลของการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

2. การจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหาและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ ร่วมกัน มากกว่าการแข่งขัน ส่งเสริมการมีความรับผิดชอบร่วมกัน มีวินัยในการทำงานและการแบ่งหน้าที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสถานการณ์การอ่าน พูด ฟัง คิด อย่างลุ่มลึก ผู้เรียนเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

3. วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนและกลุ่ม ได้ลงมือปฏิบัติด้วยวิธีการที่หลากหลาย ผู้เรียนสามารถรวบรวมนำเอาความรู้ต่าง ๆ ที่รับเข้ามาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ เมื่อผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ ในเรื่องที่เรียนรู้แล้ว และให้ผู้เรียนสังเกต ทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้น นำสิ่งที่เกิดขึ้นมาคิดพิจารณา ไตร่ตรองร่วมกัน จะสามารถสร้างความคิดรวบยอด หรือสมมติฐานต่าง ๆ ในเรื่องที่เรียนรู้ แล้วจึงนำความคิดหรือสมมติฐานเหล่านั้นไปทดลอง หรือประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ต่อไป ซึ่งก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และเกิดองค์ความรู้ที่ชัดเจน

4. กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ หมายถึง วงจรการเรียนรู้ที่มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ ขั้นที่ 2 ทบทวน สะท้อนคิด ขั้นที่ 3 สรุปความรู้ ขั้นที่ 4 การทดลองประยุกต์ใช้ความรู้ ซึ่งวงจรการเรียนรู้นี้ เป็นการให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ฝึกการสะท้อนคิด มีการสรุปหลักการ เหตุผล จนเกิดเป็นความรู้ใหม่ของตน เปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจ เป็นข้อคิดหรือการนำไปใช้ ผ่านการนำเอาความรู้ใหม่ไปลองปฏิบัติอีกครั้ง

5. การจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนการสอน ที่ให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มย่อย แต่ละกลุ่มจะมีสื่อการจัดการเรียนรู้ที่จัดไว้ในซองหรือในกล่อง วางบนโต๊ะเป็นศูนย์กิจกรรม หมุนเวียนกันประกอบกิจกรรมตามศูนย์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้

โดยแต่ละกลุ่มจะต้องหมุนเวียนเรียนจนครบทุกศูนย์การเรียนรู้ และครูจะเป็นผู้คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือพร้อมการสรุปและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

6. กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ ประเมินผลก่อนเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 3 ขั้นการจัดการเรียนรู้ และขั้นที่ 4 ขั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการเรียนรู้

7. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หมายถึง ความรู้หรือความสามารถของนักเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากการจัดการเรียนรู้สามารถวัดได้ โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความจำ ด้านความเข้าใจ และด้านการนำไปใช้ ซึ่งวัดได้จากคะแนนที่นักเรียนสอบ โดยใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง พลังงานที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งเป็นแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ และ รวมทั้งหมด 10 คะแนน

8. การสกรีนแบบ Sublimation คือ การสกรีนด้วยระบบปริตร้อน เมื่อนำกระดาษที่พิมพ์ลายสกรีนไปวางบนเสื้อ หรือแก้วเซรามิก แล้วรีด ด้วยเตารีด หรือเครื่องรีดร้อน เนื่องจากความร้อน หมึกที่อยู่บนกระดาษจะระเหิดไปเกาะบนพื้นผิวที่เราต้องการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังของภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถสรุปสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
  - 3.1 ความหมายของกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
  - 3.2 ความสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
  - 3.3 ลักษณะของกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
4. วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์
  - 4.1 ความหมายของวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์
  - 4.2 ความสำคัญของวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์
  - 4.3 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้ตามวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์
5. การจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้
  - 5.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้
  - 5.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้
  - 5.3 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้
6. พลังของภาษา
7. การสกรีนแบบซัปลิเมชั่น

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ทำไมต้องเรียนภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่า ควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

เรียนรู้อะไรในภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง

การอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่านเพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

การเขียน การเขียนสะกดตามอักขรวิธี การเขียนสื่อสาร โดยใช้ถ้อยคำ และรูปแบบต่าง ๆ ของการเขียน ซึ่งรวมถึงการเขียนเรียงความ ย่อความ รายงาน ชนิดต่าง ๆ การเขียนตามจินตนาการ วิเคราะห์วิจารณ์ และเขียนเชิงสร้างสรรค์

การฟัง การดู และการพูด การฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ การพูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก พูดลำดับเรื่องราวต่าง ๆ อย่างเป็นเหตุเป็นผล การพูดในโอกาสต่าง ๆ ทั้งเป็นทางการและไม่เป็นทางการ และการพูดเพื่อโน้มน้าวใจ

หลักการใช้ภาษาไทย ธรรมเนียมและกฎเกณฑ์ของภาษาไทย การใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับโอกาสและบุคคล การแต่งบทประพันธ์ประเภทต่าง ๆ และอิทธิพลของภาษาต่างประเทศในภาษาไทย

วรรณคดีและวรรณกรรม วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อศึกษาข้อมูล แนวความคิด คุณค่าของงานประพันธ์ และความเพลิดเพลิน การเรียนรู้และทำความเข้าใจ

บทเห่ บทร้องเล่นของเด็ก เพลงพื้นบ้านที่เป็นภูมิปัญญาที่มีคุณค่าของไทย ซึ่งได้ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา เพื่อให้เกิดความซาบซึ้งและภูมิใจในบรรพบุรุษที่ได้สั่งสมสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 37)

พลังของภาษา

ภาษาเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตของมนุษย์ มนุษย์จึงสามารถเรียนรู้ภาษาเพื่อการดำรงชีวิต เป็นเครื่องมือของการสื่อสารและสามารถพัฒนาภาษาของตนได้ ภาษาช่วยให้คนรู้จักคิดและแสดงออกของความคิดด้วยการพูด การเขียน และการกระทำ ซึ่งเป็นผลจากการคิด ถ้าไม่มีภาษา คนจะคิดไม่ได้ ถ้าคนมีภาษาน้อย มีคำศัพท์น้อย

ความคิดของคนก็จะแคบไม่กว้างไกล คนที่ใช้ภาษาได้ดีจะมีความคิดที่ดีด้วย คนจะใช้ความคิดและแสดงออกทางความคิดเป็นภาษา ซึ่งส่งผลไปสู่การกระทำ ผลของการกระทำส่งผลไปสู่ความคิด ซึ่งเป็นพลังของภาษา ภาษาจึงมีบทบาทสำคัญต่อมนุษย์ ช่วยให้มนุษย์พัฒนาความคิด ช่วยดำรงสังคมให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข มิได้ตรีต่อกัน ช่วยเหลือกันด้วยการใช้ภาษาติดต่อสื่อสารกัน ช่วยให้คนปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ภาษาช่วยให้มนุษย์เกิดการพัฒนา ใช้ภาษาในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การอภิปรายโต้แย้ง เพื่อนำไปสู่ผลสรุป มนุษย์ใช้ภาษาในการเรียนรู้ จดบันทึกความรู้ แสวงหาความรู้ และช่วยจรรโลงใจ ด้วยการอ่านบทกลอน ร้องเพลง ภาษายังมีพลังในตัวของมันเอง เพราะภาษาผสมประกอบด้วยเสียงและความหมาย การใช้ภาษาใช้ถ้อยคำทำให้เกิดความรู้สึกต่อผู้รับสาร ให้เกิดความจงเกลียดจงชังหรือเกิด ความชื่นชอบ ความรักย่อมเกิดจากภาษาทั้งสิ้น ที่นำไปสู่ผลสรุปที่มีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 69)

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ชนิดา ยอดสาส์ และกาญจนา บุทสง (2559, หน้า 13) กล่าวว่า วิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้หรือทักษะ ที่ต้องใช้สติปัญญาและสมรรถภาพทางสมองที่ได้รับมาจากการสั่งสอนแสดงออกมาในรูปความสำเร็จสามารถ วัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะพิสัย และใช้แบบทดสอบความสามารถในการเรียนรู้เกี่ยวกับเนื้อหาวิชาที่เรียน

ทิตนา แชมมณี (2562, หน้า 10) กล่าวว่า วิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ที่ได้จากการพัฒนาทักษะของผู้เรียน หรือผลที่เกิดจากการกระทำของผู้เรียนเอง เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เนื่องจากได้รับประสบการณ์ผ่านการเรียนรู้จากการเรียนรู้ด้วยตนเองหรือจากการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน สามารถประเมินค่าได้จากแบบทดสอบหรือการสังเกตของผู้สอน

ไพโรจน์ คะเซนทร์ (2556, หน้า 7) กล่าวว่า วิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ คุณลักษณะ รวมถึงความรู้ ความสามารถของบุคคลอันเป็นผลมาจากการเรียนการสอน หรือมวลประสบการณ์ทั้งปวงที่บุคคลได้รับจากการเรียนการสอน ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านต่าง ๆ ของสมรรถภาพทางสมอง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถสมองของบุคคลว่าเรียนแล้วรู้อะไรบ้าง และมีความสามารถด้านใดมากน้อยเท่าไร ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการฝึกฝน

หรือประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งในโรงเรียน ที่บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ รวมทั้งความรู้สึก ค่านิยม จริยธรรมต่าง ๆ ก็เป็นผลมาจากการฝึกฝนด้วย

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน หมายถึง ความรู้หรือความสามารถของนักเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงหลังจากการจัดการเรียนรู้สามารถวัดได้ โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ความจำ ด้านความเข้าใจ และ ด้านการนำไปใช้

3. กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

3.1 ความหมายของกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

กนกวรรณ ฉัตรแก้ว (2562, หน้า 11) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนตามแนวคิดการสร้างสรรค์ทางปัญญา เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย ทำให้ผู้เรียนมีบทบาทในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ จนเกิดกระบวนการเรียนรู้ เกิดความเข้าใจได้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมเพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ได้เผชิญหน้ากับสถานการณ์จริง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า หรือ สร้างสรรค์นวัตกรรม หรือ สิ่งต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์กับตนเอง และผู้อื่นได้

ทศพร ดิษฐ์ศิริ (2563, หน้า 10) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง วิธีการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนและความมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและผู้เรียนด้วยตนเอง เน้นการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริงและใช้การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ ความรู้ขึ้นได้ด้วยตนเองและสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 4) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) หมายถึง การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนการสอน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง (Higher-Order Thinking) ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถามและถาม อภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้

สร้อยชัย แก้วศรีไตร (2563, หน้า 9) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง วิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนพัฒนาทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสติปัญญา โดยมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งครูเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียน มีพัฒนาการไปพร้อมกันในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีความสุข โดยเน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน

อภิवास โภธิตาทอง (2563, หน้า 7) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน เป็นการจัดการ เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติหรือการลงมือทำ ซึ่งความรู้ที่เกิดขึ้นเป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ ผู้เรียนมีโอกาสลงมือกระทำมากกว่าการฟังเพียงอย่างเดียว ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการอ่าน การเขียน การโต้ตอบ และการวิเคราะห์ปัญหา อีกทั้งให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า โดยครอบคลุมองค์ประกอบ 5 ด้าน ประกอบไปด้วย 1) การออกแบบการเรียนรู้ 2) การจัดการเรียนรู้ ผ่านกระบวนการ คิดและการลงมือปฏิบัติ 3) การใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ และ 4) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง

อรไท แสงสุน (2564, หน้า 122) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ทำกิจกรรม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ กับผู้อื่นโดยพูด อ่าน เขียน การอภิปราย สะท้อนคิด ผู้เรียนต้องมี กระบวนการคิดขั้นสูง เช่นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า มีความร่วมมือระหว่าง ผู้เรียนด้วยกัน ผู้เรียนเรียนรู้สอดคล้องกับความสนใจ ชีวิตจริง จากประสบการณ์ สถานการณ์จริงและการแก้ปัญหา เชื่อมโยงความรู้หรือสร้างความรู้ให้ เกิดขึ้นในตนเอง จนเกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก หมายถึง การจัดการเรียนรู้ ที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหาและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้และ จัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน มากกว่าการแข่งขัน ส่งเสริมการมีความรับผิดชอบร่วมกัน มีวินัยในการทำงานและการแบ่งหน้าที่ ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสถานการณ์การอ่าน พูด ฟัง คิด อย่างลุ่มลึก ผู้เรียนเป็นผู้จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

3.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

จิตติน เพลงสันเทียะ (2564, หน้า 3) กล่าวว่า ความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ส่งผลต่อผู้เรียนอย่างมาก ส่งผลให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน เรียนรู้ และเกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์ขั้นสูง อีกทั้งยังเชื่อมโยงกับการเรียน ในยุคปัจจุบันที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

สถาพร พฤษพิทักษ์ (2555, หน้า 5) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงรุก (Active-Learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถตอบเจตนาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพราะเป็น กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรคทางปัญญา (Constructivism) ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนมากกว่าเนื้อหาวิชาที่เรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเอง ด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งเป็นการเรียนรู้ตามสภาพจริง ที่มีครูผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ เป็นผู้กระตุ้นผู้เรียนหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ขึ้นโดยกระบวนการคิดขั้นสูง ทำให้การเรียนรู้ เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์ อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 4) กล่าวว่า ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คือ 1. ส่งเสริมการมีอิสระทางด้านความคิดและการกระทำของผู้เรียน การมีวิจารณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาส มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงและมีการใช้วิจารณญาณในการคิดและตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น มุ่งสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้กำกับทิศทางการเรียนรู้ ค้นหา รูปแบบการเรียนรู้ของตนเอง ส่งเสริมการเป็นผู้คิด รู้ตัดสินใจด้วยตนเอง (Metacognition) เพราะฉะนั้น Active Learning จึงเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดขั้นสูง (Higher order thinking) ในการมีวิจารณญาณ การวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การประเมิน ตัดสินใจ และการสร้างสรรค์ 2. สนับสนุนส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม จะนำไปสู่ความสำเร็จในภาพรวม 3. ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียน แสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้นในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ผ่านการใช้กิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกเรียนรู้ กิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เกิดความรับผิดชอบและทุ่มเทเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ 4. ส่งเสริมกระบวนการ

เรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งตัวผู้เรียน และตัวครู เป็นการปรับการเรียนเปลี่ยน การสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสได้เลือกใช้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถที่เป็นความ แตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Different)

สร้อยัญพัชร์ แก้วศรีไตร (2563, หน้า 67) กล่าวไว้ว่า ความสำคัญ ของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือ 1. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปบทวนของผู้เรียน 2. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ 3. เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เปิด โอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ 4. เป็นกระบวนการสร้างสถานการณ์ให้ผู้เรียน อ่าน พูด ฟัง คิด 5. เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดขั้นสูง 6. เป็นกิจกรรมการ เรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ และหลักการสู่การสร้าง ความคิดรวบยอด 7. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ มีการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน และร่วมมือกันมากกว่าการแข่งขัน 8. ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ และจัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง 9. ผู้เรียนได้เรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน การมีวินัย ในการทำงาน และการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ 10. ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก ในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง 11. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายใต้ ความเชื่อพื้นฐาน 2 ประการ คือ การเรียนรู้เป็นความพยายามโดยธรรมชาติของมนุษย์ และ แต่ละบุคคลมีแนวทางในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันโดยผู้เรียน จะถูกเปลี่ยนบทบาท จากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ 12. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ในชั้นเรียน มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนด้วยกันโดยใช้เทคนิค หรือกิจกรรมต่าง ๆ 13. เน้นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ลงมือกระทำและได้ใช้ กระบวนการคิดเกี่ยวกับสิ่งที่เขาได้กระทำลงไป 14. ผู้สอนมีบทบาทอำนวยความสะดวก และจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้ ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง จนเกิดเป็นการเรียนรู้ อย่างมีความหมาย (Meaningful Learning)

อรไท แสงสุน (2564, หน้า 139) กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการจัดการ เรียนรู้เชิงรุกนั้น เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนพยายามสร้างความสมดุลของโครงสร้างทางปัญญา ของตนเองระหว่างมวลความรู้ ความเชื่อและประสบการณ์เดิมที่มีมาก่อนหน้ากับมวล ประสบการณ์ใหม่ผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนได้สังเกต เช่น การมองเห็น และการฟัง ได้ลงมือทำ เช่น การอ่าน การเขียน การทำกิจกรรม ได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น การพูดโต้ตอบ และได้มีปฏิสัมพันธ์กับตัวเอง เช่น ทำกิจกรรมการไตร่ตรอง ดังนั้น

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือ การที่ผู้สอนจัดกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และผู้สอนมากกว่าการฟังบรรยาย

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกนั้น คือ ผู้เรียนจะมีโอกาส มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริงและมีการใช้วิจารณญาณในการคิดและตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมนั้น ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้หรือสร้างความรู้ให้เกิดขึ้นในตนเองด้วยการลงมือปฏิบัติจริง ผ่านสื่อหรือกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งเป็นการเรียนรู้ตามสภาพจริงที่มีครูผู้สอนเป็นผู้ให้คำแนะนำ ผู้เรียนเกิดการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการประเมินค่า จากสิ่งที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีความหมายและนำไปใช้ในสถานการณ์ อื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.3 ลักษณะของกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

กนกวรรณ ฉัตรแก้ว (2562, หน้า 28) กล่าวว่า ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกนั้น 1. เป็นการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาศักยภาพด้านสมอง และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมได้แก่ การคิด การแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเต็มศักยภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์ แก่ตนเอง และผู้อื่น 2. ผู้เรียนสามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ และกระบวนการทางสังคม ได้อย่างเป็นระบบ มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน อีกทั้งการบูรณาการองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองได้อย่างหลากหลาย เช่น ข้อมูลข่าวสาร หรือสารสนเทศ และหลักการคิดรวบยอด 3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ในการสร้างสถานการณ์ที่ทำให้ผู้เรียนได้เผชิญหน้ากับความเป็นจริง ได้ลงมือทำจริง ผ่านการพูด การอ่าน หรือการอภิปรายจนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง 4. ความรู้เกิดจากการเผชิญหน้ากับสถานการณ์จริง จนเกิดเป็นประสบการณ์ และกระบวนการในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตัวของผู้เรียนเอง โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้แนะนำ และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง 5. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่ของตนเองในการเป็นพลเมืองของสังคม

นนทลี พรธาดาวิทย์ (2561, หน้า 26) กล่าวว่า ลักษณะของการเรียนรู้เชิงรุกนั้น 1. ผู้สอนควรกำหนดเป้าประสงค์ (Purposive) โดยเป้าประสงค์นั้นควรสัมพันธ์กับกิจกรรมหรืองานที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เน้นการพัฒนาทักษะผู้เรียนมากกว่าการเนื้อหา เน้นการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต 2. วิธีการจัดการเรียนรู้สามารถสะท้อนสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้ได้จากกิจกรรม และผู้เรียนสามารถได้รับข้อมูลสะท้อนกลับจากผู้สอนทันทีทันใดในการทำกิจกรรม จึงควรให้ผู้เรียน

มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวคิด การวางแผนการเรียนรู้ การยอมรับ การประเมินผล และการ นำเสนอผลงาน มีกิจกรรมการเจรจาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

3. ควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนวิพากษ์วิจารณ์ ในสิ่งที่ผู้เรียนชื่นชอบและไม่ชอบ รวมทั้ง วิจัยเกี่ยวกับเนื้อหาในการเรียนรู้ ซึ่งครูผู้สอนต้องออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้อง กับ ความสนใจ และความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคน แต่ละกิจกรรมที่ทำ ต้องมี ความหมายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง แก้ปัญหาได้ตามสภาพจริง (Authentic Situation)

4. การจัดการเรียนรู้ที่มีการสร้างสถานการณ์ เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ ความคิดในระดับสูง (Higher Order Thinking) ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และ การประเมินผล ในการแก้ไขปัญหา หรือ สถานการณ์นั้น เพื่อเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่เรียน กับชีวิตจริง หรือ สถานการณ์จริง รวมถึงการบูรณาการวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ นำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ได้

5. การจัดการเรียนรู้ที่ไม่จำกัดเฉพาะการเรียนรู้ ภายในห้องเรียน สามารถเรียนรู้ได้ทุกสถานการณ์ ทั้งในห้องเรียน นอกห้องเรียน ที่บ้าน และสามารถเรียนรู้ได้จากบุคคลทุกคนที่เกี่ยวข้อง ทำให้ความรู้ไม่มีขอบเขตจำกัด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกรเรียนเหมือนไม่เรียน สนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ หรือจัดบรรยากาศ ในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการทำงานร่วมกับผู้อื่น ใช้กระบวนการกลุ่ม และมีการประเมินผล ที่หลากหลายทั้งตัวผู้เรียน เพื่อนและผู้สอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 5) กล่าวไว้ว่า ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คือ 1. เป็นการพัฒนาศักยภาพ การคิดการแก้ปัญหา และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ 2. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบ การเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันในรูปแบบของความร่วมมือ มากกว่าการแข่งขัน 3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด 4. เป็นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ สู่ทักษะการคิดวิเคราะห์ และประเมินค่า 5. ผู้เรียนได้เรียนรู้ความมีวินัยในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 6. ความรู้ เกิดจากประสบการณ์และการสรุปของผู้เรียน 7. ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

รัตมี ศรีนนท์ (2561, หน้า 335) กล่าวไว้ว่า ลักษณะของการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning) ถือได้ว่า เป็นการเรียนรู้ที่ต้องการกิจกรรมการเรียนการสอน ที่หลากหลายที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองผ่านการจัดการตนเองให้ความรู้และช่วย พัฒนาเพื่อนร่วมชั้น ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างสรรค์พัฒนาความรู้ความเข้าใจ และทักษะ

ที่หลากหลายเป็นกระบวนการที่ประณีต รัดกุมและผู้เรียนได้รับประโยชน์มากกว่า การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นฝ่ายรับความรู้

อรรถ เสงกลิ่น (2564, หน้า138) กล่าวว่าไว้ว่า ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนพยายามสร้างความสมดุลของโครงสร้างทางปัญญา ของตนเองระหว่างมวลความรู้ ความเชื่อและประสบการณ์เดิมที่มีมาก่อนหน้า กับมวล ประสบการณ์ใหม่ผ่านการทำกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนได้สังเกต เช่น การมองเห็นและ การฟัง ได้ลงมือทำ เช่น การอ่าน การเขียน การทำกิจกรรม ได้มีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น เช่น การพูดโต้ตอบ และได้มีปฏิสัมพันธ์กับตัวเอง เช่น ทำกิจกรรมการไตร่ตรอง ดังนั้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือ การที่ผู้สอนจัดกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียน และผู้สอนมากกว่า การฟังบรรยายเพียง โดยก่อนเริ่ม กิจกรรมผู้สอนควรสืบค้นความรู้เดิมของผู้เรียน ก่อนเรียนในเนื้อหา นั้น ๆ จากนั้น จึงทำหน้าที่อำนวยความสะดวกและส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย เทคนิควิธีการต่าง ๆ

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ลักษณะของกระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือการจัดการ การเรียนรู้ที่พัฒนาศักยภาพทางสมอง ได้แก่ การคิด การแก้ปัญหาและการนำความรู้ไป ประยุกต์ใช้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด ให้ผู้เรียน สร้างองค์ความรู้และจัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ทั้งในด้านการสร้างองค์ความรู้ การสร้างปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน มากกว่าการแข่งขัน ส่งเสริมการมีความรับผิดชอบร่วมกัน มีวินัยในการทำงานและการแบ่งหน้าที่ ผู้เรียน ได้เรียนรู้ในสถานการณ์การอ่าน พูด ฟัง คิด อย่างลุ่มลึก ผู้เรียนเป็น ผู้จัดระบบการเรียนรู้ ด้วยตนเอง โดยผู้สอนจะเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ ปฏิบัติด้วยตนเอง

4. วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

4.1 ความหมายของวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

McGill & Brockbank และ McGill & Beaty (2547, P. 9) กล่าวว่าไว้ว่า วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เป็น กระบวนการเรียนรู้และการสะท้อนความคิด ด้วยการสนับสนุนจากกลุ่ม โดยการเรียนรู้ร่วมกัน บนความสัมพันธ์ระหว่างการสะท้อน ความคิดกับการปฏิบัติโดยอาศัยประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่เพื่อหาแนวทาง ใหม่ที่เหมาะสมและเป็นไปได้

จตุพร ฝูงสุนหิต (2561, หน้า 18) กล่าวว่า วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์โดยการลงมือปฏิบัติอย่างมีขั้นตอน และมีการไตร่ตรองประสบการณ์ที่ได้รับเพื่อนำไปสู่การสรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเอง

จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย (2563, หน้า 156) กล่าวว่า วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เป็นการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากปัญหาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์หรือการปฏิบัติของตนเอง การเรียนรู้จากการปฏิบัติจึงทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถหรือทักษะเจตคติของตนเองและเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แก้ปัญหาของตนเอง และแสวงหาคำตอบผ่านกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบด้วยตนเอง โดยการลงมือปฏิบัติจริง หรือศึกษาจากสถานการณ์จริงจากประสบการณ์การเรียนรู้ของตนเอง หรือกลุ่ม

นัยนา ดอรมาน (2563, หน้า 22) กล่าวว่า การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เป็นกระบวนการสร้างความรู้ ทักษะและเจตคติ โดยการดึงเอาประสบการณ์เดิมแล้วกระตุ้นให้สะท้อนความคิดเกี่ยวกับประสบการณ์นั้น ๆ ออกมาเพื่อเป็นความรู้ใหม่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 9) กล่าวว่า วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) หรือการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์เชิงประจักษ์ เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมหรือการปฏิบัติซึ่งเป็นประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรม เพื่อนำไปสู่ความรู้ความเข้าใจเชิงนามธรรมโดยผ่านการสะท้อนประสบการณ์ การคิดวิเคราะห์ การสรุปเป็นหลักการ ความคิดรวบยอด และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง

สุวรรณา ตรงต่อศักดิ์ (2563, หน้า 9) กล่าวว่า วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning) เป็นกระบวนการที่สร้างความรู้ ผ่านการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ โดยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ก่อนการเรียนรู้ สังเกต ทบทวน นำสิ่งที่เกิดขึ้นมาคิดไตร่ตรองร่วมกัน จนสามารถสร้างความคิดรวบยอด และนำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ต่อไปได้

สุจิตรา ตริรัตน์นุกูล (2562, หน้า 10) กล่าวว่า วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning Activities) เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในการคิด การแก้ปัญหา มีการตั้งเป้าหมายร่วมกันก่อนทำกิจกรรม โดยการกำหนดแผนงาน หรือขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรม และเสริมสร้างแรงจูงใจ

ใฝ่สัมฤทธิ์ให้กับผู้ร่วมกิจกรรม ซึ่งจะทำให้ผู้ร่วมกิจกรรมมีความมุ่งมั่น เกิดความพยายามที่จะกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

ผู้วิจัย สรุปได้ว่า สรุปได้ว่า วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ หมายถึง กระบวนการที่ผู้เรียนปฏิบัติงานและเรียนรู้ไปพร้อมกัน เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนนำประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ มาผนวกรวมกับองค์ความรู้ใหม่ที่สร้างขึ้น ด้วยขั้นตอนที่เป็นระบบ นำไปสู่การแก้ปัญหาหรือพัฒนางานได้ ทั้งของครู ผู้เรียนและกลุ่ม โดยมีครูเป็นพี่เลี้ยงและให้คำปรึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และแสวงหาคำตอบได้ด้วยตนเองโดยการลงมือปฏิบัติในสถานที่และประสบการณ์จริง

4.2 ความสำคัญของวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย (2563, หน้า 156) กล่าวว่า ความสำคัญของการเรียนรู้จากประสบการณ์นั้น เป็นการเรียนรู้ที่มีประโยชน์ทั้งต่อผู้เรียนและกลุ่ม เนื่องจากเป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติและสะท้อนคิด ดังนี้

1. ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการเรียนรู้จากการปฏิบัติมีลักษณะที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสรุปองค์ความรู้หรือแนวทางการแก้ปัญหาที่พบเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพ
2. ผู้เรียนเกิดความสามารถหรือทักษะในการอธิบาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สรุปสร้างองค์ความรู้การจัดการ และการจัดเก็บข้อมูล
3. ผู้เรียนสามารถพัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์เจตคติและการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อแก้ปัญหาของตนเองห้องเรียนและโรงเรียนที่จะนำไปสู่การพัฒนาตนเองและสิ่งแวดล้อมรอบตัวอย่างเหมาะสม

สุจิตรา ตริรัตน์นกุล (2562, หน้า 30) กล่าวว่า ความสำคัญของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สร้างความรู้ ความคิด และทักษะต่าง ๆ ด้วยวิธีการหลากหลาย ผู้เรียนสามารถรวบรวมเอาความรู้ต่าง ๆ ที่รับเข้ามาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่เพื่อให้เกิดความหมาย ความเข้าใจขึ้น

สุวรรณา ตรงต่อศักดิ์ (2563, หน้า 13) กล่าวว่า ความสำคัญของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์เป็นกระบวนการที่สร้างความรู้ผ่านการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ โดยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ ในเรื่องการเรียนรู้ก่อนและให้ผู้เรียนสังเกต ทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้น และนำสิ่งที่เกิดขึ้นมาคิดพิจารณา ไตร่ตรองร่วมกัน จนกระทั่งผู้เรียนสามารถสร้างความคิดรวบยอด หรือสมมติฐานต่าง ๆ ในเรื่อง

ที่เรียนรู้ แล้วจึงนำความคิดหรือสมมติฐานเหล่านั้นไปทดลอง หรือประยุกต์ใช้
ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ต่อไป ซึ่งก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และเกิดองค์ความรู้
ที่ชัดเจน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 11) กล่าวไว้ว่า
ความสำคัญของการเรียนรู้เชิงประสบการณ์หรือ Experiential Learning Model (ELM) เป็น
วงจรการเรียนรู้ที่มี 4 ขั้นตอน เริ่มต้นตั้งแต่การให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติ ให้ได้ฝึกการสะท้อนคิด
ให้ฝึกมีการสรุปหลักการ เหตุผลจนเกิดเป็นความรู้ใหม่ของตน และขั้นตอนสุดท้ายคือ การ
ฝึกการนำเอาความรู้ใหม่ไปลองปฏิบัติอีกครั้ง การที่ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนกระบวนการต่าง ๆ
เหล่านี้บ่อยขึ้น และมีความชำนาญขึ้น จะเป็นประโยชน์ในการเรียนรู้ของผู้เรียนต่อไป
ในอนาคต

ผู้วิจัย สรุปได้ว่า ความสำคัญของวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์
เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนและกลุ่ม ได้ลงมือปฏิบัติด้วยวิธีการที่หลากหลาย
ผู้เรียนสามารถรวบรวมนำเอาความรู้ต่าง ๆ ที่รับเข้ามาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่
เมื่อผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ ในเรื่องที่เรียนรู้แล้ว และให้ผู้เรียน
สังเกต ทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้น นำสิ่งที่เกิดขึ้นมาคิดพิจารณา ไตร่ตรองร่วมกัน จะสามารถ
สร้างความคิดรวบยอด หรือสมมติฐานต่าง ๆ ในเรื่องที่เรียนรู้ แล้วจึงนำความคิดหรือ
สมมติฐานเหล่านั้นไปทดลอง หรือประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ต่อไป ซึ่งก่อให้เกิด
ความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และเกิดองค์ความรู้ที่ชัดเจน

4.3 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้ตามวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

Kolb (2005, p. 21) กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามวงจรการเรียนรู้
เชิงประสบการณ์ประกอบด้วยขั้นตอน คือ 1. ขั้นสร้างประสบการณ์ (Concrete
Experience) เป็นขั้นที่คนได้รับประสบการณ์ ที่เป็นรูปธรรม 2. ขั้นสังเกตปฏิกริยา
ตอบสนอง (Reflective Observation) เป็นขั้นการเรียนรู้ที่ทำให้สามารถมองเห็นความ
แตกต่างมุมมองอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับสถานการณ์ขณะนั้น แล้วสะท้อนแนวคิด
ออกมาด้วยมุมมองที่หลากหลาย 3. ขั้นสร้างมโนทัศน์เชิงนามธรรม (Abstract
Conceptualization) เป็นขั้น
ที่สรุปความรู้จากการสังเกตและการสะท้อนความคิด บูรณาการสิ่งต่าง ๆ ที่รับรู้

เข้าเป็นทฤษฎีอย่างเป็นเหตุเป็นผล และ 4. ขั้นทดลอง (Active Experimentation) เป็นขั้นที่นำหลักการที่สรุปได้ไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่

กันตภา สุธิอาจ (2561, หน้า 1) กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ มีองค์ประกอบดังนี้ 1. หลักการ 2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน 3. ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน มี 4 ขั้น คือ เรียนรู้ประสบการณ์ที่จำเป็น ทบทวนและไตร่ตรอง สร้างความคิดรวบยอด ประยุกต์ใช้ตามสภาพจริง และ 4. ประเมินผล

จตุพร ผ่องลุนทิต (2561, หน้า 18) กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential learning) เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์โดยการลงมือปฏิบัติอย่างมีขั้นตอน และมีการไตร่ตรองประสบการณ์ที่ได้รับเพื่อนำไปสู่การสรุปเป็นองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ทั้งหมด 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นการสร้าง ความสนใจ (Interesting) ขั้นที่ 2 ขั้นการ สร้างประสบการณ์ (Doing) ขั้นที่ 3 ขั้นการสะท้อนคิด (Reflecting) ขั้นที่ 4 ขั้นการสรุป (Generalizing) และขั้นที่ 5 ขั้นการประยุกต์ (Applying)

จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย (2563, หน้า 153) กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ การระบุปัญหาการกำหนดกลุ่มการเรียนรู้การกำหนด กระบวนการลงมือปฏิบัติการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องการสนับสนุนการเรียนรู้และการชี้แนะหรือสอนงาน สรุปได้ดังนี้ 1.การระบุปัญหาในการเรียนรู้จากการปฏิบัติกรปัญหาเป็นข้อสงสัยหรือข้อขัดแย้งงานหรือหน้าที่ที่ต้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน การเรียนรู้เกิดขึ้นในบริบทที่สะท้อนวิธีการได้มาซึ่งความรู้และการใช้ในสถานการณ์ประจำวัน การเรียนรู้ที่ดีที่สุดคือการเรียนรู้เมื่อบุคคลเกิดปัญหา และสามารถแก้ปัญหาได้ 2. การกำหนดกลุ่มการเรียนรู้กลุ่มในการเรียนรู้จากการปฏิบัติจะประกอบด้วยคน 4-8 คน โดยกลุ่มจะสร้างสรรคความเข้าใจร่วมกันแก้ปัญหาร่วมกันพิจารณาแนวทางการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลจริงจังกังต่อกรแก้ไขปัญหา โดยสมาชิกในกลุ่มจะต้องมีความสามารถด้านการรับฟัง การจับประเด็น การซักถาม คิดเชิงบวกทั้งนี้กลุ่มหรือทีมควรมีประสบการณ์ที่หลากหลายเพื่อก่อให้เกิดมุมมองใหม่ในการแก้ปัญหา 3.การกำหนดกระบวนการการเรียนรู้จากการปฏิบัติให้ความสำคัญกับการตั้งคำถามและการสะท้อนคิด โดยสมาชิกของกลุ่มการเรียนรู้จากการปฏิบัติจะเรียนรู้ผ่านกระบวนการถาม การไตร่ตรองและการเรียนรู้แบบร่วมคิดร่วมทำ สรุปเป็นข้อเสนอแนะ

เพื่อการตัดสินใจและการปฏิบัติต่อไป โดยสมาชิกจะสังเกตและตั้งคำถามเพื่อพัฒนา หรือต่อยอดความรู้ตลอดจนถึง การนำไปใช้ในการสร้างองค์ความรู้ใหม่

4. การลงมือปฏิบัติการเรียนรู้ที่แท้จริงจะเกิดขึ้นได้จากการปฏิบัติจริงการสร้างความรู้ เป็นไปเพื่อเป็นทางแกที่นำไปสู่การปฏิบัติและการแก้ไขปัญหา โดยการปฏิบัติเชิงสะท้อน ความคิดที่เน้นเนื้อหาและกระบวนการและการสะท้อนข้อเสนอนั้นอย่างตรงไปตรงมา ที่ปราศจากอคติ 5. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เป็นการเรียนรู้แบบเป็นพลวัต ที่ไม่หยุดนิ่ง ในการค้นหาข้อมูลสารสนเทศ ก่อนการศึกษาค้นคว้าจะต้องมีการคิดวิเคราะห์สภาพ ปัญหา ทบทวน แสวงหาทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อการแก้ไขและประเมินผลการแก้ปัญหา

6. การสนับสนุนการเรียนรู้ประสิทธิภาพของการเรียนรู้จากการปฏิบัติจะมีประสิทธิภาพ สูงสุดเมื่อสมาชิกในทีมเพียง หนึ่งคนหรือหลายคนทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้ ของกลุ่ม โดยทำหน้าที่เป็นผู้ชี้แนะหรือเป็นที่ปรึกษาของกลุ่ม 7. การชี้แนะหรือสอนงาน การเรียนรู้จากการปฏิบัติต้องอาศัยผู้ชี้แนะหรือผู้สอนงานที่คอยให้คำแนะนำกับกลุ่ม เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มสามารถเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องและถูกต้องทาง ผู้ชี้แนะเป็นบุคคล ที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้และการแก้ไขปัญหา ทั้งช่วยกระตุ้นการเรียนรู้และตั้งประเด็น การเรียนรู้ได้อย่างถูกต้องรวมถึงการให้คำปรึกษาทางจิตวิทยาด้วย องค์ประกอบของ การเรียนรู้จากการปฏิบัติเป็นองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันและสะท้อนให้เห็น ถึงกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติโดยเริ่มต้นจากการระบุปัญหาร่วมกันอย่างชัดเจน การกำหนดกลุ่มการเรียนรู้การกำหนด กระบวนการลงมือปฏิบัติและการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องการสนับสนุนการเรียนรู้และการชี้แนะหรือสอนงาน

ภัทรกฤต ไชยวงษ์ (2562, หน้า 4) กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามวงจร การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

- 1.ขั้นการสร้างประสบการณ์ (Concrete Experience) เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์ จากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดไว้ กิจกรรมอาจเป็นการทดลอง การอ่าน การดูวิดีโอ การฟังเรื่องราว การพูดคุยสนทนา การทำงานกลุ่ม เกม บทบาทสมมุติ สถานการณ์ จำลอง และการนำเสนอผลการปฏิบัติ เเงื่อนไขสำคัญคือผู้เรียนมีบทบาทหลัก ในการทำกิจกรรม
- 2.ขั้นการสะท้อนการเรียนรู้/ทบทวนการเรียนรู้ (Reflection) เป็นขั้น ที่ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และความรู้สึกของตนเองจากประสบการณ์ในการปฏิบัติ กิจกรรมและแลกเปลี่ยนกับสมาชิกในกลุ่ม ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ถึงความคิด ความรู้สึก

ของคนอื่นที่แตกต่างหลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางขึ้น และผลของการสะท้อนความคิดเห็น หรือการอภิปรายจะทำให้ได้แนวคิด หรือข้อสรุปที่มีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น 3. ขั้นการสรุปองค์ความรู้ (Conceptualize) เป็นขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันสรุปข้อมูลความคิดเห็น ที่ได้จากการสะท้อนความคิดเห็น และอภิปรายในขั้นที่ 2 ในขั้นนี้ครูอาจใช้คำถามกระตุ้น ผู้เรียนให้ช่วยกันสรุปข้อคิดเห็น กรณีที่กิจกรรมนั้นเป็นเรื่องของข้อมูลความรู้ใหม่ ครูอาจเสริมข้อมูล ข้อเท็จจริงในประเด็นนั้น ๆ เพิ่มเติม โดยการอธิบายบอกกล่าว การให้อ่านเอกสาร การดูวิดีโอทัศน์ ฯลฯ เพื่อเติมเต็มประสบการณ์ใหม่ ให้ผู้เรียนสามารถสรุปเป็นหลักการ ความคิดรวบยอด หรือองค์ความรู้ ใหม่ได้ 4. ขั้นการประยุกต์ใช้ (Application) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะต้องนำความคิดรวบยอดองค์ความรู้ หรือข้อสรุปที่ได้จากขั้นตอนที่ 3 ไปทดลองประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งถือว่าเป็นขั้นตอนสำคัญที่ผู้สอนจะได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้จักการประยุกต์ใช้ความรู้ และนำไปใช้ได้จริง

สุวรรณา ตรงต่อศักดิ์ (2563, หน้า 18) กล่าวว่า วัฏจักรการจัดการเรียนรู้ตามวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 สร้างประสบการณ์ ขั้นตอนที่ 2 แบ่งปันประสบการณ์ ขั้นตอนที่ 3 ทบทวนประสบการณ์ ขั้นตอนที่ 4 สรุปจากประสบการณ์ ขั้นตอนที่ 5 นำประสบการณ์มาประยุกต์ใช้

นัยนา ดอรรณ (2563, หน้า 20) กล่าวว่า วัฏจักรการจัดการเรียนรู้ตามวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เป็นกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์ชีวิต มี 4 ขั้นตอน ดำเนินการ คือ 1. การค้นหาปัญหา 2. การตั้งคำถาม 3. การตอบคำถาม และ 4. การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้

สุจิตรา ตรีรัตนกุล (2562, หน้า 10) กล่าวว่า วัฏจักรการจัดการเรียนรู้ตามวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ (Experiential Learning Activities) แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้างประสบการณ์ (Concrete Experience) หมายถึง การลงมือปฏิบัติกิจกรรมตาม แผนที่ตั้งไว้ และมีการระบุระยะเวลาที่ชัดเจน การสะท้อนการเรียนรู้ (Reflection Observation) หมายถึง การสรุปสิ่งที่ได้จากกิจกรรม ในขั้นการการสร้างประสบการณ์เป็นการทบทวนให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์เพื่อหาเหตุผลเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับในขั้นตอนแรก การสรุปองค์ความรู้ (Abstract Conceptualization) หมายถึง เป็นการสรุปผลจากการเรียนรู้จากขั้นการสร้างประสบการณ์ และการสะท้อนการเรียนรู้ โดยนักเรียนจะเชื่อมโยงการรับรู้ข้อมูลในขั้นตอนที่ผ่านมาโดยการดูการเห็น หรือการรับรู้จากการทำกิจกรรมที่ผ่านมา แล้วสร้างความคิดรวบยอดหรือข้อสรุป

ที่เป็นหลักการหรือทฤษฎีที่ช่วยให้เรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น การประยุกต์ใช้ความรู้ (Active-Experimentation) หมายถึง การนำความรู้ที่ได้จากการทำกิจกรรมมาสู่การลงมือปฏิบัติหรือทดลองมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562, หน้า 10) กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 4 องค์ประกอบ คือ 1. ประสบการณ์รูปธรรม (Concrete Experience) เป็นขั้นตอนแรกของการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์จากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดไว้ การเรียนรู้ที่แท้จริงจะเริ่มขึ้นเมื่อ ได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมอาจเป็นการทดลอง การอ่าน การดูวีดิทัศน์ การฟังเรื่องราว การพูดคุยสนทนา การทำงานกลุ่ม เกม บทบาทสมมุติ สถานการณ์จำลอง และการนำเสนอผลการปฏิบัติ เงื่อนไขสำคัญ คือ ผู้เรียนมีบทบาทหลักในการทำกิจกรรม (Do, Act) 2. การสะท้อนประสบการณ์จากกิจกรรมและอภิปราย (Reflective Observation and Discussion) หรือ Reflect เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะมีการสะท้อนคิด แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของตนเองจากประสบการณ์ในการทำกิจกรรม และแลกเปลี่ยนกับสมาชิกในกลุ่ม (Discussion) ผู้เรียนจะได้เรียนรู้ถึงความคิด ความรู้สึกของคนอื่นที่แตกต่างหลากหลาย ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวางขึ้น และผลของการสะท้อนความคิดเห็น หรือการอภิปรายแลกเปลี่ยน หรือการย้อนกลับ จะทำให้ได้แนวคิดหรือข้อสรุปที่มีน้ำหนักมากยิ่งขึ้น 3. การสรุปความคิดรวบยอดหลักการองค์ความรู้ (Abstract Conceptualization) เป็นขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันสรุปข้อมูล ความคิดเห็น จັบหลักขององค์ความรู้ที่ได้จากการสะท้อนความคิดเห็นและอภิปรายในขั้นที่ 2 4. การทดลอง/ประยุกต์ใช้ความรู้ (Active Experimentation/application) ในขั้นนี้ ผู้เรียนจะต้องนำความคิดรวบยอด องค์ความรู้ หรือข้อสรุปที่ได้จากขั้นตอนที่ 3 ไปทดลอง ประยุกต์ใช้ กิจกรรมการเรียนการสอนส่วนมากมักจะขาดองค์ประกอบทดลอง/ประยุกต์ใช้แนวคิด ซึ่งถือว่าเป็น ขั้นตอนสำคัญที่ผู้สอนจะได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รู้จักการประยุกต์ใช้ความรู้ และนำไปใช้ได้จริง กิจกรรมที่เกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ความรู้ เช่น การทำโครงการ การจัดกิจกรรมเผยแพร่ข้อมูลความรู้ การจัดกิจกรรมรณรงค์ (Campaign) ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ จำเป็นต้องจัดกิจกรรมให้ครบวงจรทั้ง 4 องค์ประกอบ เพราะองค์ประกอบทั้ง 4 มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้อย่างสิ้นไหลต่อเนื่องส่งผลถึงกัน

ตารางที่ 1 สรุปองค์ประกอบการจัดการเรียนรู้ตามวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์

สรุปการจัดการเรียนรู้ตามวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์	
Kolb (2005)	1. สร้างประสบการณ์ 2. สังเกตปฏิบัติการตอบสนอง 3. สร้างมโนทัศน์เชิงนามธรรม 4. ทดลอง
กันตภา สุธิธินา (2561)	1. เรียนรู้ประสบการณ์ที่จำเป็น 2. ทบทวนและไตร่ตรอง 3. สร้างความคิดรวบยอด ประยุกต์ใช้ตามสภาพจริง 4. ประเมินผล
จตุพร ผ่องสุนทร (2561)	1. การสร้างความสนใจ 2. การสร้างประสบการณ์ 3. การสะท้อนคิด 4. การสรุป 5. ขั้นการประยุกต์
จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย (2563)	1. การระบุปัญหาในการเรียนรู้ 2. การกำหนดกลุ่มการเรียนรู้ 3. การกำหนดกระบวนการการเรียนรู้ 4. การลงมือปฏิบัติ 5. การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง 6. การสนับสนุนการเรียนรู้ 7. การชี้แนะหรือสอนงาน
ภัทรกฤต ไชยวงษ์ (2562)	1. การสร้างประสบการณ์ 2. การทบทวนการเรียนรู้ 3. การสรุปองค์ความรู้ 4. การประยุกต์ใช้
สุวรรณา ตรงต่อศักดิ์ (2563)	1. สร้างประสบการณ์ 2. แบ่งปันประสบการณ์ 3. ทบทวนประสบการณ์ 4. สรุปจากประสบการณ์ 5. นำประสบการณ์มาประยุกต์ใช้
นัยนา ดอธมาน (2563)	1. การค้นหาปัญหา 2. การตั้งคำถาม 3. การตอบคำถาม 4. การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
สุจิตรา ตริรัตน์นุกูล (2562)	1. การสร้างประสบการณ์ 2. การสะท้อนการเรียนรู้ 3. การสร้างประสบการณ์ 4. การสรุปองค์ความรู้ 5. การประยุกต์ใช้ความรู้
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562)	1. ประสบการณ์รูปธรรม 2. การสะท้อนประสบการณ์ จากกิจกรรม และอภิปราย 3. การสรุปความคิดรวบยอด 4. การทดลอง/ประยุกต์ใช้ความรู้

จากตารางที่ 1 ผู้วิจัย สรุปได้ว่า วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ หมายถึง วงจรการเรียนรู้ที่มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ ขั้นที่ 2 ทบทวน สะท้อนคิด ขั้นที่ 3 สรุปความรู้ ขั้นที่ 4 การทดลองประยุกต์ใช้ความรู้ ซึ่งวงจรการเรียนรู้นี้ เป็นการให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ฝึกการสะท้อนคิด มีการสรุปหลักการ เหตุผล จนเกิดเป็นความรู้ใหม่ของตน เปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจ เป็นข้อคิดหรือการนำไปใช้ ผ่านการนำความรู้ใหม่ไปลองปฏิบัติอีกครั้ง

5. การจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้

5.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้

ธวัชชัย ดีสี (2564, หน้า 15) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่แบ่งให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มย่อย โดยเน้นกิจกรรมการเรียนรู้คือการเรียนการสอนที่เป็นชุดการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ โดยแต่ละกลุ่มจะต้องหมุนเวียนเรียนจนครบทุกศูนย์และครูจะเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือในการสอน พร้อมการสรุปและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

นภดล ยิ่งยงสกุล (2554, หน้า 8) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ เป็นกระบวนการที่ผู้สอนจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตามความต้องการ ความสนใจและความสามารถจากศูนย์การเรียนรู้ที่ผู้สอนได้จัดเตรียมเนื้อหาสาระ กิจกรรมและสื่อการสอนแบบประสม ผู้เรียนจะหมุนเวียนกันเข้าศึกษาหาความรู้จากศูนย์ต่าง ๆ ที่จัดเตรียมไว้อย่างหลากหลายจนครบทุกศูนย์ ผู้เรียนจะต้องประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่โปรแกรมได้กำหนดเอาไว้ภายใต้การดูแลของผู้สอน ซึ่งผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้จัดเตรียมศูนย์การเรียนรู้ ให้คำแนะนำ อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ พร้อมทั้งประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย

ลัดดาวัลย์ นุชนารถ (2561, หน้า 29) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มย่อย โดยเน้นกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การสอนที่เป็นชุดการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษา

หาความรู้ด้วยตนเองตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ โดยแต่ละกลุ่มจะต้องหมุนเวียนเรียนจนครบทุกศูนย์และครูจะเป็นผู้คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือในการสอนพร้อมการสรุปและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

โอบาส รัชชาบุญ (2556, หน้า 17) การจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้จากการประกอบกิจกรรมของนักเรียนโดยแบ่งบทเรียนออกเป็น 4 – 6 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะมีสื่อการเรียนรู้ที่จัดไว้ในซองหรือในกล่องวางบนโต๊ะเป็นศูนย์กิจกรรม และแบ่งผู้เรียน ตามศูนย์กิจกรรม กลุ่มละ 4 – 6 คน หมุนเวียนกันประกอบกิจกรรมตามศูนย์ต่าง ๆ หนึ่งแห่งละ 15 – 20 นาที จนครบทุกศูนย์โดยใช้สื่อประสม (Multi Media) และกระบวนการกลุ่ม

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มย่อย แต่ละกลุ่มจะมีสื่อการจัดการเรียนรู้ที่จัดไว้ในซองหรือในกล่อง วางบนโต๊ะเป็นศูนย์กิจกรรม หมุนเวียนกันประกอบกิจกรรมตามศูนย์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้ โดยแต่ละกลุ่มจะต้องหมุนเวียนเรียนจนครบทุกศูนย์การเรียนรู้ และครูจะเป็นผู้คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือพร้อมการสรุปและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

5.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้

ธวัชชัย ดีลี (2564, หน้า 15) กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ศูนย์การเรียนรู้ นั้น คือ การจัดการเรียนการสอนที่แบ่งให้นักเรียนแบ่งเป็นกลุ่มย่อย โดยเน้นกิจกรรมการเรียนรู้สื่อการเรียนการสอนที่เป็นชุดการสอน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ โดยแต่ละกลุ่มจะต้องหมุนเวียนเรียนจนครบทุกศูนย์ และครูจะเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ ช่วยเหลือในการสอนพร้อมการสรุปและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ปนัดดา บัตลา (2563, หน้า 2) กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ศูนย์การเรียนรู้ (Learning center) จะช่วยสร้างบรรยากาศในชั้นเรียน กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมสูง และให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองกล้าแสดงออก

ลัดดาวัลย์ นุชนารถ (2561, หน้า 31) กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ศูนย์การเรียนรู้ คือ มุ่งให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม มีความรับผิดชอบและสามารถปฏิบัติงานภายในกรอบตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้

อัญชิสา ธนศิริกุล (2560, หน้า 76) กล่าวว่า ความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ศูนย์การเรียนรู้ เป็นการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางวิธีหนึ่งเพราะการเรียนแบบศูนย์การเรียนจะตอบสนองการเรียนตามความสามารถของผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถและความถนัดของตนเอง ผู้สอนเป็นเพียงผู้จัดเตรียมอำนวยความสะดวกในการจัดศูนย์การเรียน

โอภาส รักษาบุญ (2556, หน้า 17) กล่าวว่า ความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ศูนย์การเรียนรู้ เป็นวิธีการจัดการเรียนที่ประหยัดงบประมาณ ตามครุภัณฑ์ เหมาะกับสื่อการสอนเชิงปฏิบัติการที่มีราคาแพง ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าวิธีปกติแล้วยังทำให้เกิดผลต่อการพัฒนากระบวนการกลุ่มด้วย

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ความสำเร็จของการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ หมายถึง การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งให้ผู้เรียน ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ฝึกให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม มีความรับผิดชอบและสามารถปฏิบัติงานภายในกรอบตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้ ตอบสนองการเรียนรู้อตามความสามารถของผู้เรียน ครูเป็นเพียงผู้จัดเตรียมอำนวยความสะดวกในการจัดศูนย์การเรียน เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ประหยัดงบประมาณ เหมาะกับการสอนเชิงปฏิบัติการ ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าวิธีปกติ และพัฒนากระบวนการกลุ่มด้วย

5.3 ลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียน

ปนัดดา บัตลา (2563, หน้า 3) กล่าวว่า ลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียน ที่จัดขึ้นในห้องตามปกติ นั้น มักแบ่งนักเรียน ออกเป็น 4-5 กลุ่ม กลุ่มละประมาณ 5-12 คน จำนวนที่เหมาะสมที่สุด คือ 5-8 คน แต่ละศูนย์จะมีสื่อการเรียนที่จัดไว้ในช่องหรือกล่องวางบนโต๊ะ ซึ่งแต่ละศูนย์จะมีเนื้อหาที่แตกต่างออกไป ผู้เรียนจะเข้าเรียนตามศูนย์ต่าง ๆ การเรียนตามศูนย์ต่าง ๆ จะใช้เวลาประมาณ 15-20 นาที เมื่อเสร็จจากศูนย์หนึ่งก็เลื่อนไปเรียนอีกศูนย์เรียนไปจนครบทุกศูนย์การเรียนแบบนี้ จะช่วยให้บทบาทและเจตคติของผู้เรียนรวมทั้งผู้สอนแตกต่างไปจากการสอนแบบเดิม คือ จะมีลักษณะเปิดยิ่งขึ้น ขั้นตอนการสอนแบบศูนย์การเรียน แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน คือ ขั้นประเมินผลก่อนเรียน ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นประกอบกิจกรรมการเรียน ขั้นสรุปบทเรียน และขั้นประเมินผลการเรียน ดังนี้ 1. ขั้นประเมินผลก่อนเรียน ในขั้นแรกจะทำการทดสอบเพื่อวัดความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะเรียน โดยอาจทดสอบประมาณ 5-10 นาที

ต่อจากนั้นจึงตรวจให้คะแนนเก็บไว้ 2. ชื่อนำเข้าสู่บทเรียน ผู้สอนจะนำเข้าสู่บทเรียน ประมาณ 5-10 นาที เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้เรียน โดยอาจใช้การเล่นเกมส์ เล่นิทาน ใช้สื่อทัศนูปกรณ์ เช่น วิดิทัศน์ ภาพยนตร์ หรือรูปภาพ เป็นต้นต่อจากนั้นก็อธิบายวิธีเรียน

3. ชั้นประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มตามจำนวนของศูนย์กิจกรรม แต่ละกลุ่มอาจละกันระหว่างเด็กเก่งและอ่อน หรือ ให้ผู้เรียนเลือกกลุ่มเอง แต่ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ ได้แก่ ความสามารถทางการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน ความสามารถทางการพูดและการอ่าน วุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม เพศ วัย

ต่อจากนั้นให้ผู้เรียนเข้าประจำศูนย์กิจกรรม อ่านบัตรคำสั่งและปฏิบัติกิจกรรมตามลำดับ ชั้นหมุนเวียนกัน จนครบทุกศูนย์ การเปลี่ยนกลุ่มทำได้ 3 วิธี คือ 1. เปลี่ยนกลุ่มพร้อมกัน ทุกกลุ่ม จากศูนย์ที่ 1 ไปศูนย์ที่ 2, 3, 4 ตามลำดับการเปลี่ยนกลุ่มในลักษณะนี้ จะทำได้ก็ต่อเมื่อผู้เรียนทุกคนทำกิจกรรมเสร็จพร้อมกัน 2. เปลี่ยนเฉพาะกลุ่ม ที่เสร็จพร้อมกัน เช่น กลุ่ม 2 และกลุ่ม 4 เสร็จอาจเปลี่ยนกลุ่มได้ทันที 3. กลุ่มใด เสร็จก่อนไปทำกิจกรรมที่ศูนย์สำรอง 4. ชั้นสรุปบทเรียน เมื่อผู้เรียนทุกกลุ่ม ประกอบกิจกรรมจนครบทุกศูนย์แล้ว ผู้สอนจะสรุปบทเรียนอีกครั้งเพื่อให้เกิด ความเข้าใจกระจ่างขึ้น 5. ชั้นประเมินผลการเรียน หลังจากสรุปบทเรียนแล้ว ผู้สอน จะให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดผลการเรียน ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับที่ให้ทำก่อนเรียน นำคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนมาเปรียบเทียบกันเพื่อให้ทราบ ความก้าวหน้าในการเรียน ส่วนกิจกรรมที่ผู้เรียนปฏิบัติในแต่ละศูนย์นั้น ผู้สอนต้องนำมาพิจารณาประกอบการประเมินผลด้วย

นภดล ยิ่งยงสกุล (2554, หน้า 32) กล่าวไว้ว่า ลักษณะของการจัดการ เรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้ 1. ขั้นเตรียมการ ก่อนจะทำการสอน ทุกครั้งผู้สอนจะต้องศึกษาข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ ในคู่มือการสอน เริ่มตั้งแต่ จุดประสงค์การเรียนรู้ การนำเข้าสู่บทเรียน การแบ่งกลุ่มผู้เรียน ระยะเวลาที่เหมาะสม ในการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละศูนย์ เนื้อหาวิชาที่จะสอน วิธีการใช้สื่อต่าง ๆ ประกอบ การสอน วิธีการวัดประเมินผล จนถึงการสรุปบทเรียน เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ผู้สอนต้อง เตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในแต่ละศูนย์ ว่ามีจำนวนเพียงพอและอยู่ใน สภาพที่ใช้การได้ดีหรือไม่ เช่น ใบงาน เอกสารเนื้อหาสาระ บัตรกิจกรรม อุปกรณ์การฝึก ทดลองประเภทต่าง ๆ แบบประเมินผล เป็นต้นเตรียมสถานที่สร้างสิ่งแวดล้อม ที่สะดวกสบาย อบอุ่น สะอาด บรรยากาศดี เพื่อให้ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียนรู้

เป็นลำดับแรก หลังจากนั้นจัดเตรียมโต๊ะ เก้าอี้ เป็นลักษณะกลุ่มย่อยตามเนื้อหาที่จะสอน ให้เพียงพอกับจำนวนคนและกิจกรรมที่จะต้องทำ เช่น จัดโต๊ะเป็นกลุ่ม ๆ ละ 8 คน แต่ละกลุ่มวางป้ายชื่อเรื่องที่ต้องการให้เกิดการเรียนรู้ให้ชัดเจน 2. ชั้นสอน เป็นการสร้างกติกาการเรียนรู้ร่วมกัน ผู้สอนชี้แจงกระบวนการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้และสร้างกติกาหรือข้อตกลงร่วมกัน เช่น การรักษาเวลาในการเรียนรู้แต่ละศูนย์ การทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบในการทำกิจกรรม เป็นต้น ทดสอบก่อนเรียน พร้อมบอกผลการสอบเพื่อให้ทุกคนทราบความรู้พื้นฐานของตนเอง นำเข้าสู่บทเรียน โดยผู้สอนใช้กิจกรรมหรือวิธีการที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระและเหมาะสมกับผู้เรียน ต่อจากนั้นอาจอธิบายเนื้อหาสาระและวิธีการที่จะเรียนพอสังเขป แบ่งกลุ่มผู้เรียน ผู้สอนแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามจำนวนศูนย์ และควรแบ่งแบบคละกันตามความสามารถ ความสนใจ เพศ วัย เพื่อให้แต่ละกลุ่มร่วมด้วยช่วยกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน จากนั้นดำเนินกิจกรรม ให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ ครบในทุกศูนย์ 3. ชั้นสรุปบทเรียน หลังจากที่ผู้เรียนหมั่นเวียนกันทำกิจกรรมครบศูนย์แล้ว ผู้สอนตั้งคำถามให้ผู้เรียนสะท้อนความรู้สึกละและบทเรียนที่ได้รับ ผู้สอนทำหน้าที่สรุปบทเรียนทั้งหมดร่วมกับผู้เรียน และ 4. ชั้นประเมินผล เมื่อสรุปบทเรียนแล้วให้ผู้เรียนทำการทดสอบหลังเรียน พร้อมทั้งแจ้งผลการทดสอบให้ทุกคนทราบพัฒนาการของตนเองเมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดสอบก่อนเรียน

ธวัชชัย ดีลี (2564, หน้า 17) กล่าวไว้ว่า ลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ มี 5 ขั้นตอน คือ 1. ชั้นเตรียมการ ครูชี้แจงจุดประสงค์ของบทเรียน ครูจัดกลุ่มนักเรียนเป็นกลุ่มย่อย จำนวน 6 กลุ่มกลุ่มละประมาณไม่เกิน 7 คน โดยมีสมาชิกที่มีความสามารถแตกต่างกันครูแนะนำวิธีการ ทำงานกลุ่มและบทบาทของสมาชิกในกลุ่ม 2. ชั้นสอน ครูนำเข้าสู่บทเรียน โดยบอกเนื้อหาสาระสำคัญของบทเรียนและงานที่ต้องการให้กลุ่มแก้ไข คิดวิเคราะห์ ปฏิบัติหรือหาคำตอบ โดยครูแนะนำแหล่งข้อมูล ค้นคว้าหรือให้ข้อมูลพื้นฐาน 3. ชั้นทำกิจกรรมกลุ่ม นักเรียนร่วมมือกันทำงานตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ โดยกำหนดให้ใช้เวลาศึกษาและปฏิบัติตามคำชี้แจงในชุดฝึกแต่ละศูนย์การเรียนรู้ ครูสังเกตการทำงานของกลุ่มนักเรียน คอยเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ความกระจ่างในกรณีที่นักเรียน สงสัยหรือต้องการความช่วยเหลือ 4. ชั้นตรวจสอบผลงาน ครูตรวจสอบผลงาน นักเรียนรายงานผลการทำงานกลุ่ม ครูและเพื่อนกลุ่มอื่นอาจซักถามเพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดเจน เพื่อเป็นการตรวจสอบผลงานของกลุ่มและรายบุคคล 5. ชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม โดยครูและนักเรียนช่วยกัน

สรุปบทเรียน ผู้สอนควรช่วยเสริมเพิ่มเติมความรู้ กระตุ้นให้นักเรียนช่วยคิดให้ครบตามเป้าหมายการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ และช่วยกันประเมินผล

โอกาส รักษาบุญ (2556, หน้า 17) กล่าวไว้ว่า ลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ เป็นต้นี้ 1.การทดสอบก่อนเรียน 2.การนำเข้าสู่บทเรียน 3.การประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ แบ่งผู้เรียน กลุ่มละ 4 – 6 คน เรียกว่าศูนย์กิจกรรม 4.แต่ละศูนย์ประกอบกิจกรรมแตกต่างกันออกไป ซึ่งจะกำหนดไว้ในชุดการสอน 5.แต่ละศูนย์กิจกรรมกำหนดเวลาให้ใช้ประมาณ 15-20 นาที 6.เมื่อนักเรียนทุกศูนย์ประกอบกิจกรรมเสร็จแล้วจะมีการเปลี่ยนศูนย์กิจกรรม จนกระทั่ง ครบทุกศูนย์จึงจะถือว่าเรียนเนื้อหาในแต่ละหน่วยครบตามกำหนด

ตารางที่ 2 สรุปลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้

สรุปการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้	
ปนัดดา บัณฑิต (2563)	1. ชั้นประเมินผลก่อนเรียน 2. ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน 3. ชั้นประกอบกิจกรรม การเรียน 4. ชั้นสรุปบทเรียน 5. ชั้นประเมินผลการเรียนรู้
นภดล ยิ่งยงสกุล (2554)	1. ชั้นเตรียมการ 2. ชั้นสอน 3. ชั้นสรุปบทเรียน 4. ชั้นประเมินผล
ธวัชชัย ตีลี (2564)	1. ชั้นเตรียมการ 2. ชั้นสอน 3. ชั้นทำกิจกรรมกลุ่ม 4. ชั้นตรวจสอบผลงาน 5. ชั้นสรุปบทเรียนและประเมินผลการทำงานกลุ่ม
โอกาส รักษาบุญ (2556)	1. การทดสอบก่อนเรียน 2. การนำเข้าสู่บทเรียน 3. การประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ 4. แต่ละศูนย์ประกอบกิจกรรม 5. แต่ละศูนย์กิจกรรมกำหนดเวลาให้ประมาณ 15-20 นาที 6. เมื่อนักเรียนทุกศูนย์ประกอบกิจกรรมเสร็จแล้วจะมีการเปลี่ยนศูนย์กิจกรรมจนกระทั่งครบทุกศูนย์

จากตารางที่ 2 ผู้วิจัย สรุปได้ว่า ลักษณะของการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์ การเรียนเป็นการจัดการเรียนรู้ มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการประเมินผลก่อนเรียน ขั้นที่ 2 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ และขั้นที่ 4 ขั้นสรุปบทเรียน และประเมินผลการเรียนรู้

6. พลังของภาษา

วีริช วงศ์ภินันท์วัฒนา (2564, หน้า 3) กล่าวไว้ว่า พลังภาษา เป็น เครื่องมือในการดำรงชีวิตของมนุษย์ มนุษย์จึงสามารถเรียนรู้ภาษาเพื่อการดำรงชีวิต เป็นเครื่องมือของการสื่อสารและสามารถพัฒนาภาษาของตนได้ ภาษาช่วยให้คนรู้จักคิด และแสดงออกของความคิดด้วยการพูด การเขียน และการกระทำซึ่งเป็นผลจากการคิด ถ้าไม่มีภาษา คนจะคิดไม่ได้ ถ้าคนมีภาษาน้อย มีคำศัพท์น้อย ความคิดของคนก็จะแคบ ไม่กว้างไกล คนที่ใช้ภาษาได้ดีจะมีความคิดดีด้วย คนจะใช้ความคิดและแสดงออกทาง ความคิดเป็นภาษา ซึ่งส่งผลไปสู่การกระทำ ผลของการกระทำส่งผลไปสู่ความคิด ซึ่งเป็น พลังของภาษา ภาษาจึงมีบทบาทสำคัญต่อมนุษย์ ช่วยให้มนุษย์พัฒนาความคิด ช่วยดำรง สังคมให้มนุษย์อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข มีมิตรต่อกัน ช่วยเหลือกันด้วยการใช้ภาษา ติดต่อสื่อสารกันช่วยให้คนปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม ภาษาช่วยให้มนุษย์เกิดการ พัฒนา ใช้ภาษาในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การอภิปรายโต้แย้ง เพื่อนำไปสู่ผลสรุป มนุษย์ใช้ภาษาในการเรียนรู้ จดบันทึกความรู้ แสวงหาความรู้ และช่วยจรรโลงใจ ด้วยการ อ่านบทกลอน ร้องเพลง ภาษายังมีพลังในตัวของมันเอง เพราะภาษาย่อมประกอบด้วย เสียงและความหมาย การใช้ภาษาใช้ถ้อยคำทำให้เกิดความรู้สึกรับสาร ให้เกิดความ จงเกลียดชังหรือเกิด ความชื่นชอบ ความรักย่อมเกิดจากภาษาทั้งสิ้น ที่นำไปสู่ผลสรุป ที่มีประสิทธิภาพ

ดวงมน จิตรจำนงค์ (2553, หน้า 89) กล่าวไว้ว่า พลังภาษาเป็นทั้งกลวิธี กลยุทธ์และเป็นที่มาของอำนาจ เมื่อภาษามีอำนาจ อำนาจแห่งภาษาก็แปรมาเป็นอำนาจ ของผู้ส่งสาร แต่ผู้ส่งสารก็ไม่ใช่ผู้ผูกขาดอำนาจเสมอไป ในทางวรรณคดี วรรณกรรม ถือว่า ภาษาเป็นวัสดุของบทประพันธ์ ผู้สร้างงาน ต้องเลือกถ้อยคำ ประโยค ข้อความ และข้อความมาประกอบกันขึ้นโดยคำนึงถึงเป้าประสงค์ ของการสื่อสาร การสื่อสาร ของมนุษย์สร้างและพัฒนาภาษาขึ้นมา และในทางกลับกัน ภาษาก็ได้ช่วยก่อร่างวิธีคิด

วิถีเข้าใจโลกแก่มนุษย์ ก่อให้เกิดวิถีที่เรียกว่า วัฒนธรรมหรือ อารยธรรม ขึ้นมาในสังคม มนุษย์โลก รูปแบบที่แตกต่างกันของภาษาแต่ละภาษาในโลก ก่อเกิดวิถีชีวิตและวัฒนธรรม ที่แตกต่างกันออกไป อาจสรุปพลังหรืออิทธิพลของภาษาได้ดังนี้ 1. ภาษาช่วยดำรงสังคม ภาษาใช้กำหนดแนวทางปฏิบัติให้สังคมดำรงอยู่ได้ 2. ภาษาแสดงความเป็นปัจเจกบุคคล การใช้สำนวนภาษาของแต่ละคนแสดงถึงลักษณะเฉพาะตน 3. ภาษาช่วยให้มนุษย์พัฒนา ภาษาย้ายทอดความรู้และพัฒนาความคิด ให้เกิดสิ่งใหม่ๆ 4. ภาษาช่วยกำหนดเหตุการณ์ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต 5. ภาษาช่วยจรรโลงใจ เช่น บทเพลง นิทาน นิยาย คำอวยพร

วัลลภา วิทยารักษ์ (2557, หน้า 34) กล่าวไว้ว่า พลังภาษา เป็นพลัง ที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้การสื่อสารเกิดสัมฤทธิ์ผล ผู้ใช้ภาษาจะต้องรู้จักเลือกสรรใช้ภาษา เพื่อสื่อความให้ผู้อ่านรับทราบในสิ่งที่ผู้รับสารต้องการ นับตั้งแต่การเลือกสรรถ้อยคำนำ สารให้ถูกความ สื่อความ และได้รับความ ทั้งยังต้องรู้จักการสื่อความเป็นกลุ่มคำและ ประโยค นอกจากนี้ยังต้องรู้จักการสร้างภาษางาม คารมคมไว้ใช้ในการเขียน อีกประการ คือ ความคิด หากผู้ใช้ภาษารู้จักส่งเสริมกระบวนการคิดให้เป็นไปอย่างราบรื่นก็จะช่วยให้คิดได้ดี ได้ความคิดที่มีประสิทธิภาพ สำหรับแนวทางที่จะช่วยเสริมสร้างความคิด ในการสื่อสารทำได้หลายทาง อาจค้นคว้าหาข้อมูล เพิ่มพูนประสบการณ์ สรรค์สร้าง จินตนาการ หมั่นสังเกตพิจารณา ศึกษาตัวอย่าง สร้างความคิดจากกิจกรรม และนำ ความคิดด้วยอุปกรณ์

ผู้วิจัย สามารถสรุปได้ว่า พลังของภาษา คือ อำนาจของภาษา ที่ทำให้ คนเราสื่อสารกันได้ บอกเรื่องราวและความรู้สึกนึกคิด ทั้งยังสามารถทำให้เกิดความรู้สึก ต่อผู้รับสาร มีอิทธิพลทางด้านพฤติกรรม ความคิด จิตใจ ความเชื่อ ทศนคติ การเลือกสรร ใช้ภาษาเพื่อสื่อความให้ผู้อ่านรับทราบในสิ่งที่ผู้รับสารต้องการได้จะนำไปสู่ผลของการ สื่อสารที่มีประสิทธิภาพ

7. การสกรีนแบบ Sublimation

พรพจน์ หมิ่นหาญ และฐปนีย์ ศรีแก้ว (2561, หน้า 21) กล่าวไว้ว่า การ สกรีนแบบ Sublimation เป็นการสกรีนด้วยระบบรีดร้อน (Heat Transfer) หลักการสกรีน ของระบบนี้ คือการใช้เครื่องพิมพ์ Ink Jet บรรจุหมึก Sublimation ซึ่งหมึกชนิดนี้จะ สามารถติดบนพลาสติกได้ กระบวนการสกรีนเริ่มโดยการส่งงานพิมพ์ลงบนกระดาษ Sublimation จากนั้นนำกระดาษที่พิมพ์ลายสกรีนไปวางบนเสื้อ หรือแก้วเซรามิก

แล้วรีด ด้วยเตารีด หรือเครื่องรีดร้อน เนื่องจากความร้อน หมึกที่อยู่บนกระดาษจะระเหิดไปเกาะบนพื้นผิวที่เราต้องการ

ประภาพร อัจจุ (2560, หน้า 12) กล่าวไว้ว่า การสกรีนแบบ Sublimation หรือการพิมพ์ภาพลงบนแก้วเซรามิก (Technique Photo MUGS) มีขั้นตอนในการผลิต คือ

1. จัดเตรียมภาพที่ต้องการพิมพ์ให้เรียบร้อยก่อน ภาพที่ต้องการพิมพ์ควรมีความละเอียดอยู่ที่ประมาณ 150 ถึง 300 Pixels/inch ขนาดไฟล์ที่เหมาะสม (สำหรับแก้วมัดขนาดมาตรฐาน) ประมาณ 8 x 3.25 นิ้ว
2. กลับภาพให้เรียบร้อยก่อนพิมพ์ (Flip Horizontal) เนื่องจากภาพที่จะนำไปพิมพ์ลงบนแก้ว จะเป็นการประกบภาพลงบนแก้วก่อนเข้าเครื่อง Press (Photo MUG Machine)
3. ส่งพิมพ์ภาพออกทางเครื่องพิมพ์ เมื่อเตรียมไฟล์ภาพที่ต้องการพิมพ์ลงแก้วเรียบร้อยแล้ว ส่งพิมพ์ภาพออกทางเครื่องพิมพ์ ที่รองรับการใช้หมึกชนิด Sublimation Ink
4. ตัดภาพให้ได้ขนาด ก่อนนำไปประกบกับแก้ว
5. ประกบภาพเข้ากับแก้วมัดสำหรับงานพิมพ์แก้ว (ติดด้วยเทปกั้นความร้อน Heat tape หรือ กระดาษกาวทั่วไปได้ ติดภาพเข้ากับแก้ว ห่างจากหูจับ ให้สมดุลกันทั้งซ้ายและขวา
6. นำแก้วเข้าเครื่อง Photo MUG กำหนดอุณหภูมิและเวลาในการอบแก้วให้เรียบร้อย และนำแก้วมาใส่ในเครื่อง Press ล็อคให้เรียบร้อย กดปุ่มเริ่มทำงานและรอ
7. นำแก้วออกจากเครื่อง Photo MUG หลังจากเสร็จขั้นตอนการ Press ด้วยเครื่อง Photo MUG แล้วให้จับบริเวณหูจับเท่านั้น เพราะบริเวณตัวแก้วจะยังคงมีอุณหภูมิที่ร้อนอยู่ ให้นำแก้วออกจากเครื่อง Press และแกะภาพที่ประกบกับแก้วมัดออก ตั้งไว้เพื่อรอให้แก้วเย็นตัวลง ภาพที่ผ่านการ Press ด้วยเครื่อง Photo MUG จะมีสีสันทึบสวยงาม ตามแบบภาพถ่ายจริง
8. นำแก้วที่เย็นตัวลงแล้ว ไปล้างทำความสะอาด และนำไปใช้ได้ตามปกติ โดยแก้วที่ผ่านการ Press ด้วยเครื่อง Photo MUG จะมีความคงทน สามารถล้างน้ำ และสามารถเข้าเครื่องไมโครเวฟได้ โดยไม่ทำให้ภาพที่พิมพ์หลุดลอกออก

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การสกรีนแบบ Sublimation คือ การสกรีนด้วยระบบรีดร้อน เมื่อนำกระดาษที่พิมพ์ลายสกรีนไปวางบนเสื้อ หรือแก้วเซรามิก แล้วรีด ด้วยเตารีด หรือเครื่องรีดร้อน เนื่องจากความร้อน หมึกที่อยู่บนกระดาษจะระเหิดไปเกาะบนพื้นผิวที่เราต้องการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนของการดำเนินการ 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ระยะที่ 3 การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้

ระยะที่ 4 การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งประกอบด้วย วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ และการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ เพื่อนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์หารูปแบบการจัดการเรียนรู้ ตามที่ผู้วิจัยต้องการพัฒนาขึ้น ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 3 การสังเคราะห์หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

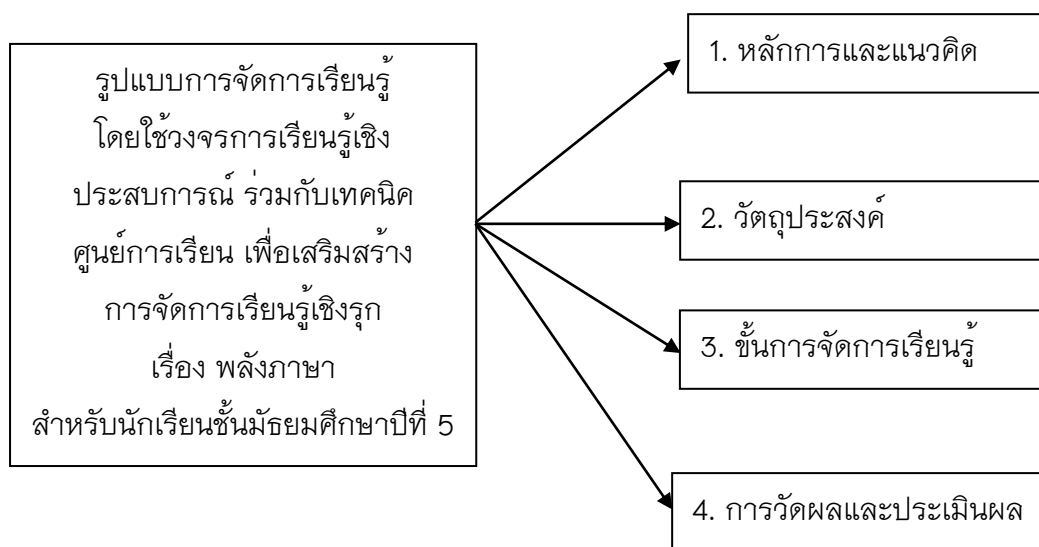
แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง			หลักการของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้น
หลักการ	วงจรการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์	การจัดการเรียนรู้ แบบศูนย์การเรียนรู้	
บทบาทผู้เรียน	ผู้เรียนปฏิบัติงานและ เรียนรู้ไปพร้อมกัน ผู้เรียนนำประสบการณ์ เดิมที่มีอยู่มาผนวกรวม กับองค์ความรู้ใหม่ที่ สร้างขึ้นด้วยขั้นตอนที่ เป็นระบบ นำไปสู่การ แก้ปัญหาหรือพัฒนา งาน	นักเรียนแบ่งเป็น กลุ่มย่อย แต่ละกลุ่ม จะมีสื่อการจัดการ เรียนรู้ที่จัดไว้ในซอง หรือในกล่อง วางบนโต๊ะเป็นศูนย์ กิจกรรม หมุนเวียนกัน ประกอบกิจกรรมตาม ศูนย์การเรียนรู้ที่กำหนด ไว้ โดยแต่ละกลุ่ม จะต้องหมุนเวียนเรียน จนครบทุกศูนย์ การเรียนรู้	ผู้เรียน เรียนรู้ด้วย กระบวนการกลุ่ม ผ่านกิจกรรม การเรียนรู้ แบบชุด กิจกรรม เข้าถึงและ เข้าใจสิ่งที่เรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริง สามารถเชื่อมโยง ความรู้หรือ ประสบการณ์เดิมช กับการเรียนรู้ใหม่ เพื่อนำไปสู่การ แก้ปัญหาหรือช พัฒนางาน
บทบาทครู	ครูเป็นพี่เลี้ยงและให้ คำปรึกษา เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ได้ ด้วยตนเอง และ แสวงหาคำตอบได้ด้วย ตนเองโดยการลงมือ ปฏิบัติในสถานที่ และ ประสบการณ์จริง	ครูเป็นเพียงผู้จัดเตรียม อำนวยความสะดวก ในการจัดศูนย์การ เรียน	ครูจัดเตรียมชุด กิจกรรม พร้อม อำนวยความสะดวก ในการเรียนรู้ของ ผู้เรียน พัฒนาการ เรียนรู้ของผู้เรียน ในบรรยากาศชั้น เรียนที่เหมาะสม และเป็นผู้วัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ ของผู้เรียน

แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง		หลักการของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้น
หลักการ	วงจรการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์	
รูปแบบการ จัดการเรียนรู้	<p>วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เป็นวงจรการเรียนรู้ที่มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การสร้างประสบการณ์ ขั้นที่ 2 ทบทวนสะท้อนคิด ขั้นที่ 3 สรุปความรู้ ขั้นที่ 4 การทดลองประยุกต์ใช้ความรู้ ซึ่งวงจรการเรียนรู้นี้เป็น การให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ ฝึกการสะท้อนคิด มีการสรุปหลักการ เหตุผล จนเกิดเป็น ความรู้ใหม่ของตน เปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจ เป็นข้อคิดหรือ การนำไปใช้ ผ่านการ นำเอาความรู้ใหม่ไป ลองปฏิบัติอีกครั้ง</p>	<p>การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น เป็นกระบวนการที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม แล้วมีสื่อชุดกิจกรรม สื่อประสม ตามหัวข้อ ที่ให้นักเรียนศึกษา มีการกระตุ้น เสริมสร้างแรงจูงใจ ในการเรียนรู้ ผู้เรียน ได้รับการพัฒนา ทักษะความเชี่ยวชาญ จากการเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้จัดเตรียมให้ แต่ในขณะเดียวกัน ผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้และมีการเรียนรู้แบบนำตนเอง โดยมีขั้นการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 สรรค์สร้างประสบการณ์ ขั้นที่ 2 ศึกษางานไตร่ตรอง ขั้นที่ 3 ลองลงมือทำ ขั้นที่ 4 นำมาปฏิบัติซ้ำ</p>

แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง		หลักการของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ ที่พัฒนาขึ้น	
หลักการ	วงจรการเรียนรู้เชิง ประสบการณ์	เทคนิคศูนย์การเรียนรู้	
ความสำคัญ	<p>เป็นการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนและกลุ่ม ได้ลงมือปฏิบัติด้วยวิธีการที่หลากหลาย ผู้เรียนสามารถรวบรวม นำเอาความรู้ต่าง ๆ ที่รับเข้ามาเชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ และให้ผู้เรียนสังเกต ทบทวนสิ่งที่เกิดขึ้น นำสิ่งที่เกิดขึ้นมาคิด พิจารณา ไตร่ตรองร่วมกัน จะสามารถสร้างความคิดรวบยอด หรือสมมติฐานต่าง ๆ ในเรื่องที่เรียนรู้ แล้วจึงนำความคิดหรือสมมติฐานเหล่านั้นไปทดลอง หรือ ประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ใหม่ ๆ ต่อไป ซึ่งก่อให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และเกิดองค์ความรู้ที่ชัดเจน</p>	<p>เป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มุ่งให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ผูกให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม มีความรับผิดชอบและสามารถปฏิบัติงานภายในกรอบตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดไว้ได้ ตอบสนองการเรียนรู้ตามความสามารถของผู้เรียน เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ประหยัดงบประมาณ เหมาะกับการสอนเชิงปฏิบัติการ ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าวิธีปกติแล้วยังทำให้เกิดผลต่อการพัฒนากระบวนการกลุ่มด้วย</p>	<p>ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริง สามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง ตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ ผ่านกระบวนการกลุ่ม เกิดการเสริมสร้างกระบวนการคิด และกระบวนการแก้ไข ปัญหา นำไปพัฒนา งาน ประยุกต์ใช้ใน ชีวิตจริงได้</p>

**ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้
เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการ
เรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5**

ผู้วิจัย นำแนวคิด ทฤษฎี มาวิเคราะห์และสังเคราะห์หารูปแบบการจัดการ
เรียนรู้ตามที่ผู้วิจัยต้องการพัฒนาขึ้น ดังนี้ ซึ่งสามารถแสดงได้ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิค
ศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.1 หลักการและแนวคิดของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

1. บทบาทผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยกระบวนการกลุ่ม ผ่านกิจกรรมการ
เรียนรู้ แบบชุดกิจกรรม เข้าถึงและเข้าใจสิ่งที่เรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริง สามารถเชื่อมโยง
ความรู้หรือ ประสบการณ์เดิมกับการเรียนรู้ใหม่เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน
2. บทบาทครู ครูจัดเตรียมชุดกิจกรรม พร้อมอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้
ของผู้เรียน พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนในบรรยากาศชั้นเรียนที่เหมาะสม และเป็นผู้วัดผล
ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น เป็นกระบวนการที่แบ่งนักเรียน ออกเป็นกลุ่ม แล้วมีสื่อชุดกิจกรรม สื่อประสม ตามหัวข้อที่ให้นักเรียนศึกษา มีการกระตุ้น เสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญจากการ เรียนรู้ โดยครูเป็นผู้จัดเตรียมให้ แต่ในขณะเดียวกันผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้และมีการ เรียนรู้แบบนำตนเองโดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 สร้างสรรค์ ประสพการณ์ ขั้นที่ 2 ศึกษางานไตร่ตรอง ขั้นที่ 3 ลองลงมือทำ ขั้นที่ 4 นำมาปฏิบัติซ้ำ

4. ความสำคัญ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น คือ ผู้เรียนได้รับ ประสพการณ์จริง สามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ ผ่าน กระบวนการกลุ่มเกิดการเสริมสร้าง กระบวนการคิด และกระบวนการแก้ไขปัญหา นำไป พัฒนางาน ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

2.2 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

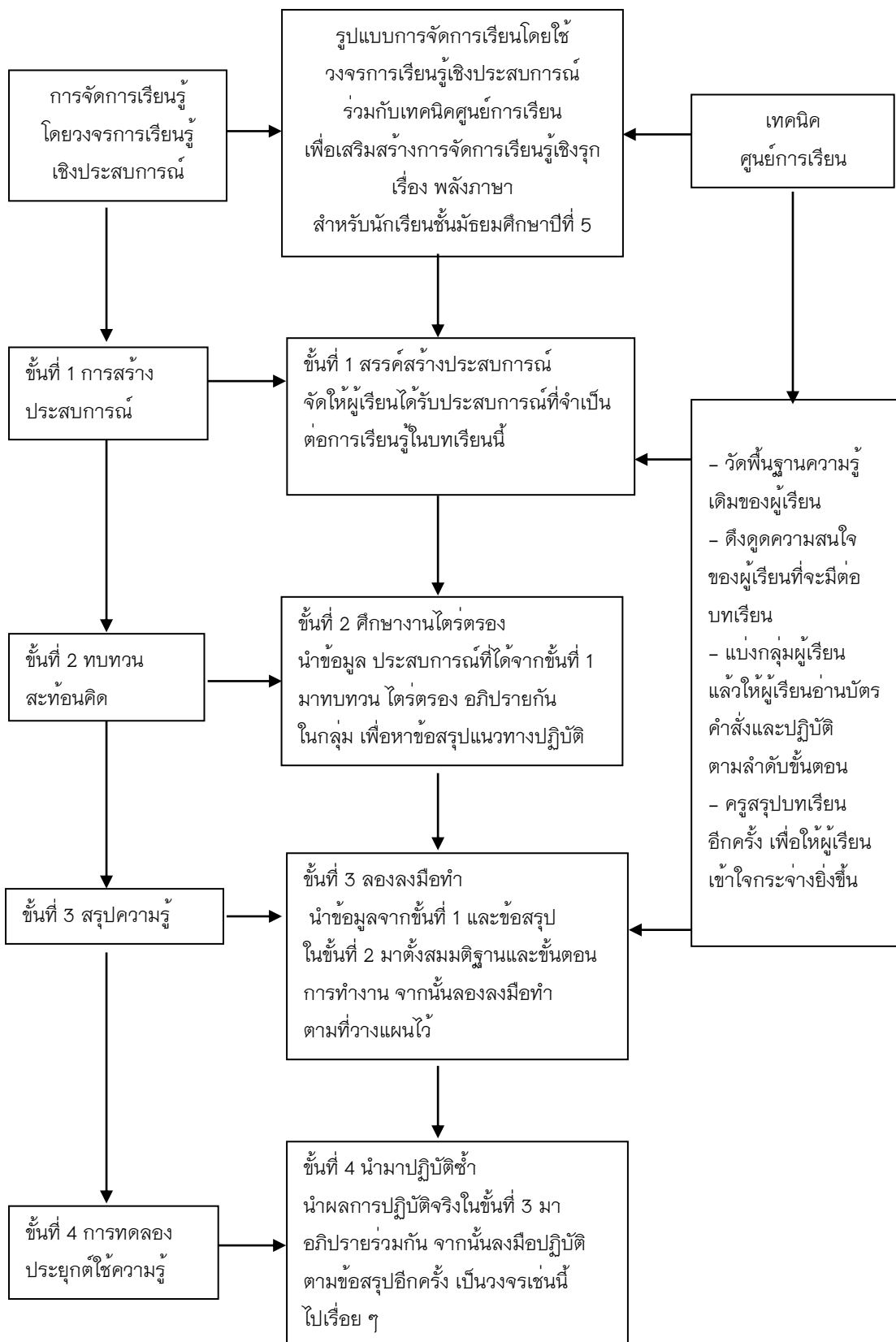
ตารางที่ 4 วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้
1. บทบาทผู้เรียน ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วย กระบวนการกลุ่ม ผ่านกิจกรรมการเรียนรู้ แบบชุดกิจกรรม เข้าถึงและเข้าใจสิ่งที่เรียน ได้ลงมือปฏิบัติจริง สามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือ ประสพการณ์เดิมกับการเรียนรู้ใหม่ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน	1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ หรือ ประสพการณ์เดิมกับการเรียนรู้ใหม่ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน
2. บทบาทครู ครูจัดเตรียมชุดกิจกรรม พร้อมอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของผู้เรียน พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนใน บรรยากาศชั้นเรียนที่เหมาะสม และเป็นผู้ วัดผลประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน	2. เพื่อให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการ จัดการเรียนรู้ ครูต้องสร้างบรรยากาศ ของการมีส่วนร่วม และการเจรจาโต้ตอบ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดี และเน้นการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ ในชีวิตจริงของผู้เรียน

หลักการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้	วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้
<p>3. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเป็นกระบวนการที่แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม แล้วมีสื่อชุดกิจกรรม สื่อประสมตามหัวข้อที่ให้นักเรียนศึกษา มีการกระตุ้นเสริมสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญจากการเรียนรู้ โดยครูเป็นผู้จัดเตรียมให้ แต่ในขณะเดียวกันผู้เรียนสามารถกำกับการเรียนรู้และมีการเรียนรู้แบบนำตนเอง โดยมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน คือ</p> <p>ขั้นที่ 1 สรรค์สร้างประสบการณ์</p> <p>ขั้นที่ 2 ศึกษางานไตรตรอง</p> <p>ขั้นที่ 3 ลองลงมือทำ</p> <p>ขั้นที่ 4 นำมาปฏิบัติซ้ำ</p>	<p>3. เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญจากการเรียนรู้ สามารถกำกับการเรียนรู้และมีการเรียนรู้แบบนำตนเอง</p>
<p>4. ความสำคัญ ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น คือ ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริง สามารถศึกษาหาความรู้ด้วยตนเองตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ ผ่านกระบวนการกลุ่มเกิดการเสริมสร้างกระบวนการคิด และกระบวนการแก้ไขปัญหา นำไปพัฒนางาน ประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้</p>	<p>4. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาระบวนการคิด และกระบวนการแก้ไขปัญหา สามารถนำความรู้ไปพัฒนางาน หรือประยุกต์ใช้ในชีวิตจากการได้รับประสบการณ์จริง</p>

2.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

ภาพที่ 3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

2.4 การวัดผลและประเมินผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 5 การวัดผลและผลประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรกิจการเรียนรู้
เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ขั้นการจัดการเรียนรู้	การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้	
	เครื่องมือในการวัดผล	การประเมินผล
ขั้นที่ 1 สรรค์สร้างประสบการณ์	แบบทดสอบก่อนเรียน	ตรวจแบบทดสอบก่อนเรียน
ขั้นที่ 2 ศึกษางานไตรตรง	บัตรคำตอบ	แบบบันทึกคะแนน บัตรคำตอบ
ขั้นที่ 3 ลองลงมือทำ	1. ตรวจชิ้นงาน 2. สังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม	1. แบบประเมินชิ้นงาน 2. แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงานกลุ่ม
ขั้นที่ 4 นำมาปฏิบัติซ้ำ	1. ตรวจชิ้นงาน 2. สังเกตพฤติกรรม การทำงาน 3. แบบทดสอบก่อนเรียน	1. แบบประเมินชิ้นงาน 2. แบบสังเกตพฤติกรรม การทำงาน 3. ตรวจแบบทดสอบ หลังเรียน

3. หลังจากพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรกิจการเรียนรู้
เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และผ่านการตรวจสอบความ
เหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยใช้
แบบสอบถาม เลือกมาโดยการเจาะจง ซึ่งมีเกณฑ์การเลือกดังนี้

3.1 อาจารย์สอนระดับมหาวิทยาลัย เป็นผู้มีประสบการณ์ในการสอน
สาขาที่เกี่ยวกับการศึกษา ไม่นต่ำกว่า 5 ปี มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทหรือปริญญาเอกหรือ
มีตำแหน่งทางวิชาการ ไม่นต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ จำนวน 1 คน

3.2 ผู้บริหารการศึกษา เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการบริหารการศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทหรือปริญญาเอก หรือ วิทยฐานะไม่ต่ำกว่า ชำนาญการพิเศษ จำนวน 2 คน

3.3 ครู เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การสอนในสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 5 ปี มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือปริญญาโทหรือปริญญาเอก หรือวิทยฐานะไม่ต่ำกว่า ชำนาญการพิเศษ จำนวน 2 คน

4. นำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ มาวิเคราะห์หาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่

4.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งค่า IOC ของแบบสอบถามที่ใช้ ในการวิจัยครั้งนี้ต้องมีมากกว่า 0.50 ทุกข้อคำถาม จึงจะถือได้ว่ามีความสอดคล้อง เหมาะสมหรือมีความตรงเชิงเนื้อหา

4.2 หาค่าอำนาจจำแนก โดยเลือกข้อที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และมีค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.25 ขึ้นไปไว้ใช้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 หน้า 97)

ระยะที่ 3 การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 33 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียน เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน นักเรียนทั้งหมด 20 คน ซึ่งได้มา โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้

โดยใช้วงจรการเรียนรู้ซึ่งประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบปกติ

3.2 ตัวแปรตามได้แก่ ประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้ซึ่งประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งประกอบด้วย

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. ความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้

4. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตารางที่ 6 เนื้อหาสาระที่ใช้สอนกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่	เนื้อหา	เวลาเรียน
1-2	พลังภาษา - ความหมายของพลังภาษา - ตัวอย่างการใช้พลังภาษา	2 คาบ
3-4	วาทาเป็นเอก - ความสำคัญของพลังภาษา - องค์ประกอบของภาษาที่มีพลัง	2 คาบ
5-6	ปลุกเสกความรู้ - ภาษาที่มีพลังในชีวิตประจำวัน - การใช้พลังของภาษาในการประกอบอาชีพ	2 คาบ
7-8	มุ่งใช้สู่ชีวิตจริง - คิด เขียน โพสต์ - ตอบโจทย์ โปรโมต บิดงาน	2 คาบ
9-10	ไม่ละทิ้งคุณธรรม - เป็นนักขาย ที่มากหลายด้วยคุณธรรม	2 คาบ
รวมเวลาเรียนทั้งหมดของหน่วยการเรียนรู้		10 คาบ

ระยะที่ 4 การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1.2 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน รหัสวิชา ท32101 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

1.3 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย

2.1 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ขั้นตอนที่ 3 การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 และหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐานและตัวชี้วัด สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.2.2 วิเคราะห์เนื้อหาวิชา สาระการเรียนรู้และระยะเวลาของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับ เรื่อง พลังภาษา

2.2.3 ศึกษาวิธีสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม

2.2.4 ดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง พลังภาษา จำนวน 10 แผนการจัดการเรียนรู้

2.2.5 ตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ วิธีการตรวจสอบคุณภาพหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา โดยให้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นอาจารย์สอนระดับมหาวิทยาลัย จำนวน 1 คน ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 2 คน และ ครู จำนวน 2 คน รวมเป็น 5 คน เป็นผู้ตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหาและความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนด เกณฑ์การประเมิน ดังนี้

4.51 –5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

3.51 –4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

2.51 –3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

1.51 –2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

1.00 –1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

2.2.6 ปรับปรุงและแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้ได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

2.3 แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้

2.3.1 การวางแผนสร้างแบบทดสอบ ประกอบด้วย

2.3.1.1 ศึกษาวิธีสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ผู้สร้างแบบทดสอบ ต้องทำการค้นคว้าวิธีการสร้างแบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่ามีแบบใดบ้าง แบบทดสอบแต่ละชนิดมีวิธีการสร้างและมีข้อดีจำกัดอย่างไร

2.3.1.2 กำหนดจุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน จะเริ่มเขียนข้อคำถาม ผู้สร้างข้อคำถามจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของการใช้แบบทดสอบให้ชัดเจนว่าจะวัดไปเพื่ออะไร จะได้เขียนข้อสอบให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายนั้น

2.3.1.3 กำหนดเนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัดในตารางวิเคราะห์หลักสูตรผู้สร้าง แบบทดสอบจะต้องกำหนด ขอบเขตเนื้อหา มาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ พฤติกรรมที่จะวัด ในด้านพุทธิพิสัย ได้แก่ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า

2.3.1.4 กำหนดลักษณะของแบบทดสอบและส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสอบ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะเป็นแบบทดสอบอิงเกณฑ์หรืออิงกลุ่มก็ได้ ซึ่งลักษณะข้อสอบจะเป็นแบบปรนัยหรืออัตนัยก็ได้ หรือจะเป็นทั้งแบบปรนัยและอัตนัยรวมกันก็ได้ ทั้งนี้ ผู้สร้างแบบทดสอบอาจใช้เกณฑ์ต่อไปนี้กำหนดลักษณะข้อสอบ ซึ่งได้แก่

2.3.1.4.1 วัดอุปประสงค์ของการวัด

2.3.1.4.2 ระดับพฤติกรรมของการเรียนรู้ที่จะวัด

2.3.1.4.3 ลักษณะหรือคุณสมบัติผู้เข้าสอบ

2.3.1.4.4 จำนวนผู้เข้าสอบ

2.3.1.4.5 ระยะเวลาในการสร้างแบบทดสอบดำเนินการ

สอบ

2.3.1.4.6 ความเป็นอิสระในการตอบ

2.3.2 การลงมือสร้างข้อสอบ

2.3.2.1 ผู้สร้างแบบทดสอบลงมือสร้างแบบข้อสอบ ตามรายละเอียดในตารางวิเคราะห์ ข้อสอบ คำนี้ถึงความยากของข้อสอบ ระยะเวลาที่ใช้สอบ คະແນນและการตรวจให้คะแนน

2.3.2.2 ตรวจสอบข้อสอบผู้สร้างต้องทบทวน แบบทดสอบ เพื่อให้ข้อสอบที่สร้าง ขึ้นมานั้น มีความถูกต้องครบถ้วน ตามรายละเอียดไว้ในตารางวิเคราะห์หลักสูตร แล้วจัดพิมพ์เป็น ฉบับทดลอง เพื่อนำไปใช้ต่อไป

2.3.3 ทดลองสอบ นำแบบทดสอบที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบ (Try Out) กับ นักเรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึง หรือนักเรียนที่เพิ่งเรียนในเรื่องนั้น ๆ จำนวน ตั้งแต่ 10 คนขึ้นไป (เนื่องด้วยจำนวนนักเรียนของโรงเรียนมีน้อย)

2.3.4 วิเคราะห์หาคุณภาพข้อสอบ นำผลการสอบมาวิเคราะห์หา ความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.20 – 0.80 และมีค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป จากนั้นให้นำข้อสอบที่ได้คัดเลือกแล้วจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับใหม่ นำไปทดสอบกับ นักเรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึง หรือนักเรียนที่เพิ่งเคยเรียนในเรื่องนั้น ๆ จำนวนตั้งแต่ 30 คนขึ้นไป เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น

2.3.5 จัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับจริง เพื่อนำไปใช้กับ กลุ่มเป้าหมายต่อไป

กล่าวโดยสรุป ขั้นตอนในการสร้างแบบทดสอบ คือ เริ่มจากการวางแผนการสร้าง การลงมือ และการตรวจสอบเพื่อปรับปรุง หากพบว่าข้อสอบข้อใดไม่มี คุณภาพหรือมีคุณภาพ ไม่ดีพอ อาจต้องตัดทิ้งหรือปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบให้มีคุณภาพ แล้วจึงจัดทำแบบทดสอบฉบับจริงที่จะนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจร การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนการสร้างและหา คุณภาพ ดังนี้

2.4.1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน และตัวอย่าง แบบสอบถามความพึงพอใจต่าง ๆ จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนด ขอบข่ายของข้อคำถามที่จะสร้างแบบสอบถาม

2.4.2 กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามความพึงพอใจ ซึ่งแบ่ง ออกเป็น 3 ด้าน คือ 1. ด้านความพึงพอใจต่อเนื้อหา 2. ด้านความพึงพอใจต่อการจัดการ เรียนรู้ 3. ด้านความพึงพอใจต่อครู 4. ด้านความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.4.3. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง

การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีลักษณะเป็นมาตราส่วน 5 ระดับ จำนวน 1 ฉบับ แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อขอคำแนะนำแก้ไขในส่วนที่บกพร่อง และนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.4.4. ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อความตรงกับคุณลักษณะที่ต้องการวัด โดยให้ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ จำนวน 5 ท่าน ได้แก่

2.4.4.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ทงศักดิ์ คุ้มไชน้ำ อดีตผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร (ประธานหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพครู)

2.4.4.3 ดร.ปารณทัตต์ แสนวิเศษ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต 1 วิทยฐานะผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ

2.4.4.2 นายณรงค์ สุขุม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ วิทยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ

2.4.4.4 นางสาวณิตาวรรณ โพธิ์ใหม่ ครูเชี่ยวชาญวิชาเอกภาษาไทยโรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร

2.4.4.5 นางสถิตย์ กลุ่มเหรียญทอง ครูเชี่ยวชาญวิชาเอกภาษาไทยครูโรงเรียนบ้านหนองกุงสว่าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3

2.4.5 ประเมินความสอดคล้อง โดยนำมาหาค่าของแบบสอบถาม ซึ่งได้ค่าดัชนีความ สอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.06 –1.00 แสดงว่าแบบสอบถามความพึงพอใจที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเหมาะสมสอดคล้อง IOC

2.4.6 ปรับปรุงแบบสอบถามความพึงพอใจตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง

แบบแผนการทดลองใช้รูปแบบการทดลองกลุ่มเดียว และมีการวัดก่อนการทดลอง 1 ครั้ง และหลังการทดลอง 1 ครั้ง (One Group Pretest Posttest Design) เขียนเป็นรูปแบบการทดลอง ดังนี้

O_1	X	O_2
-------	---	-------

O_1 หมายถึง การวัดตัวแปรตามก่อนการทดลอง

X หมายถึง การทดลองจัดการเรียนรู้

O_2 หมายถึง การวัดตัวแปรตามหลังการทดลอง

2. ขั้นตอนดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้กับกลุ่มตัวอย่างโดยดำเนินการ ดังนี้

- 2.1 ก่อนการทดลอง มีการวัดความรู้ของนักเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน
- 2.2 ดำเนินการทดลอง โดยจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นเวลา 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบ รวม 10 คาบ
- 2.3 หลังการทดลอง มีการวัดความรู้ของนักเรียนด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน และแบบประเมินชิ้นงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ E1/E2
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน โดยใช้สถิติ t-test dependent Samples
3. วิเคราะห์ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย
กับเกณฑ์การแปลความหมาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. สถิติพื้นฐาน

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

สถิติตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย ได้แก่

2.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC คำนวณหาได้จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนของผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ค่าความยากง่ายรายข้อของแบบทดสอบ คำนวณหาได้จากสูตร

(พิศิษฐ ตัณฑวณิช, 2553, หน้า 242)

$$P = R/N \text{ หรือ } P = R/N \times 100\%$$

เมื่อ P แทน ระดับความยากง่ายของข้อสอบ

R แทน จำนวนนักเรียนที่ตอบข้อนั้นถูก

N แทน จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่เข้าสอบ

ซึ่ง ถ้าค่า P มีค่า 0.00 – 0.19 แสดงว่า ข้อสอบยากมาก

มีค่า 0.20 – 0.39 แสดงว่า ข้อสอบยาก

มีค่า 0.40 – 0.49 แสดงว่า ข้อสอบค่อนข้างยาก

มีค่า 0.50 แสดงว่า ข้อสอบยากง่ายพอเหมาะ

มีค่า 0.50 – 0.60 แสดงว่า ข้อสอบค่อนข้างง่าย

มีค่า 0.61 – 0.80 แสดงว่า ข้อสอบง่าย

มีค่า 0.80 – 1.00 แสดงว่า ข้อสอบง่ายมาก

และแบบทดสอบที่นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยนั้น ควรมีค่า $P = 0.20 - 0.80$

2.3 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบทดสอบ คำนวณหาได้จากสูตร (พิศิษฐ์ ตัณฑวณิช, 2553, หน้า 232)

$$D = R_u - R_L / (N/2)$$

เมื่อ D แทน อำนาจจำแนก

R_u แทน จำนวนนักเรียนที่ทำถูกในกลุ่มเก่ง

R_L แทน จำนวนที่ทำถูกในกลุ่มอ่อน

N แทน จำนวนนักเรียนกลุ่มเก่งและกลุ่มอ่อนรวมกัน

ซึ่งถ้าค่า D มีค่า 1.00 แสดงว่าข้อสอบสามารถจำแนกได้ดีเลิศ

มีค่า 0.80-0.99 แสดงว่า ข้อสอบสามารถจำแนก

ได้ดีมาก

มีค่า 0.60-0.79 แสดงว่า ข้อสอบสามารถจำแนกได้ดี

มีค่า 0.40-0.59 แสดงว่า ข้อสอบสามารถจำแนก

ได้ปานกลาง

มีค่า 0.20-0.39 แสดงว่า ข้อสอบสามารถจำแนก

ได้เล็กน้อย

มีค่าน้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.19 แสดงว่า ข้อสอบ

ไม่สามารถจำแนกได้เลย

2.5 ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้วิธีการของ Kuder Richardson จากสูตร KR-20 ซึ่งคำนวณได้จากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2547, หน้า 167) ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\Sigma pq}{s_f^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

K แทน จำนวนข้อสอบ

s_f^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวม

p แทน สัดส่วนของผู้ตอบถูกในข้อหนึ่ง ๆ

q แทน สัดส่วนของผู้ตอบผิดในข้อหนึ่ง ๆ

2.6 ค่าความเชื่อมั่นของแบบแบบวัดแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

α คือ ค่าความสอดคล้องภายใน

n คือ จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถาม

$\sum s_i^2$ คือ ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ

s_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

3. สถิติตรวจสอบสมมติฐาน

3.1 ในการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล E1/E2 ซึ่งผู้วิจัย วิเคราะห์วิเคราะห์ข้อมูลโดยนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนมาคำนวณหาค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ แล้วไปวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของกระบวนการ (E1) และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E2) โดยใช้สูตร E1 /E2 ตั้งเกณฑ์ไว้ที่ 80/80 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ, 2550, หน้า 139)

80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียน เมื่อคิดเป็นร้อยละแล้วได้ 80 หรือสูงกว่า

80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียน เมื่อคิดเป็นร้อยละแล้วได้ 80 หรือสูงกว่า

การหาประสิทธิภาพของกระบวนการ ใช้สูตรดังนี้ (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ, 2550, หน้า 139)

$$E1 = \frac{\sum x}{n} \times 100$$

$$E2 = \frac{\sum F}{n} \times 100$$

เมื่อ E1 = ประสิทธิภาพของกระบวนการ

E2 = ประสิทธิภาพของผลลัพท์

Σx = คะแนนรวมของแบบทดสอบระหว่างเรียน

ΣF = คะแนนรวมของแบบทดสอบหลังเรียน

N = จำนวนผู้เรียน

A = คะแนนเต็มของแบบทดสอบระหว่างเรียน

B = คะแนนเต็มของแบบทดสอบหลังเรียน

3.2 การทดสอบค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test Dependent Samples

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

(ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 242)

$$t = \frac{\Sigma D}{\frac{\sqrt{N \Sigma D^2 - (\Sigma D)^2}}{n - 1}}$$

$$Df = n - 1$$

เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้ในการพิจารณา t - distribution

D แทน คะแนนความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

n แทน จำนวนคู่ของคะแนนจากการทดสอบก่อนและหลังเรียน

df แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

- $\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย
S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
n หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
t หมายถึง ค่าสถิติที (t-test)
E1 หมายถึง ประสิทธิภาพของกระบวนการ
E2 หมายถึง ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
Sig หมายถึง นัยสำคัญทางสถิติ

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล E1/E2

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของรูปแบบ
การจัดการเรียนรู้โดยรวม

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้	4.47	0.41	มาก
2. แนวคิด ทฤษฎี ที่นำมาใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้	4.28	0.45	มาก
3. วัตถุประสงค์	4.50	0.47	มาก
4. การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ การจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น	4.58	0.45	มาก
5. การวัดและประเมินผล	4.48	0.46	มาก
รวมเฉลี่ย	4.46	0.45	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของ
รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.46$, S.D.= 0.45 เมื่อ
พิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านพบว่าด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการกำหนดองค์ประกอบ
ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้พัฒนาขึ้น $\bar{X} = 4.58$, S.D.=0.45 รองลงมาคือ ด้าน
วัตถุประสงค์ $\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.47 ด้านการวัดและประเมินผล $\bar{X} = 4.48$, S.D.= 0.46
ด้านความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ $\bar{X} = 4.47$, S.D.= 0.41
และแนวคิด ทฤษฎี ที่นำมาใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ $\bar{X} =$
4.28, S.D.= 0.45 ตามลำดับ แสดงรายละเอียดรายข้อได้ ดังตาราง 16

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนรู้				
1.1	ความชัดเจนของความเป็นมาในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้	4.49	0.29	มาก
1.2	ความเหมาะสมในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้	4.45	0.52	มาก
2. แนวคิด ทฤษฎี ที่นำมาใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้				
2.1	ความเหมาะสมของแนวคิด ทฤษฎี ที่นำมาใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้	4.23	0.42	มาก
2.2	ความเหมาะสมของแนวคิด ทฤษฎี ที่นำมาใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้	4.33	0.47	มาก
3. วัตถุประสงค์				
3.1	วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับหลักการ	4.67	0.47	มาก
3.2	วัตถุประสงค์ของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้	4.33	0.47	มาก
4. การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น				
4.1	กระบวนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐาน	4.57	0.49	มาก
4.2	กระบวนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.80	0.40	มาก
4.3	ขั้นที่ 1 สรรค์สร้างประสบการณ์ มีความเหมาะสมช่วยสร้างความสนใจของผู้เรียน	4.61	0.48	มาก
4.4	ขั้นที่ 2 ศึกษางานไตรตรอง มีความเหมาะสม ช่วยให้ผู้เรียน เชื่อมโยงความรู้เดิมเข้ากับความรู้ใหม่ทำให้เข้าใจเนื้อหายิ่งขึ้น	4.64	0.47	มาก
4.5	ขั้นที่ 3 ลองลงมือทำ มีความเหมาะสม ช่วยให้ผู้เรียนเห็นมุมมองที่หลากหลายและสรุป วิเคราะห์องค์ความรู้เป็นของตนเองได้	4.22	0.41	มาก

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
4.6	ขั้นที่ 4 นำมาปฏิบัติซ้ำ มีความเหมาะสมช่วยให้ประเมินความสามารถ ในการนำพลังภาษาไปใช้ในชีวิตจริงของผู้เรียนได้	4.66	0.47	มาก
5. การวัดและประเมินผล				
5.1	การวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับทฤษฎีและแนวคิดพื้นฐาน	4.30	0.45	มาก
5.2	การวัดและประเมินผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	4.66	0.47	มาก

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้โดยรวม

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้	4.43	0.67	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้	4.62	0.47	มาก
3. เนื้อหาสาระ	4.35	0.41	มาก
4. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้	4.46	0.48	มาก
5. สื่อการเรียนรู้	4.55	0.49	มาก
6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	4.33	0.40	มาก
รวมเฉลี่ย	4.46	0.47	มาก

จากตาราง พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.46$, S.D.= 0.47 เมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านพบว่าด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ $\bar{X} = 4.62$, S.D.=0.47 รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนรู้ $\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.49 ด้านขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ $\bar{X} = 4.46$, S.D.= 0.48 ด้านองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้ $\bar{X} = 4.43$, S.D.= 0.67 ด้านเนื้อหาสาระ $\bar{X} = 4.35$, S.D.= 0.41 และด้านการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ $\bar{X} = 4.33$, S.D.= 0.40 ตามลำดับ แสดงรายละเอียดรายข้อได้ ดังตาราง 16

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

ข้อ	รายการประเมิน	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
1. องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้				
1.1	องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมครบถ้วน	4.37	0.83	มาก
1.2	องค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้มีลำดับขั้นตอนอย่างเหมาะสม	4.50	0.50	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1	จุดประสงค์การเรียนรู้มีความถูกต้องชัดเจนตามหลักการ	4.72	0.44	มาก
2.2	จุดประสงค์การเรียนรู้สามารถวัดและประเมินได้จริง	4.53	0.50	มาก
3. เนื้อหาสาระ				
3.1	เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.65	0.47	มาก
3.2	เนื้อหา มีการจัดลำดับอย่างเหมาะสม	4.11	0.32	มาก
3.3	เนื้อหา มีความหลากหลายและสอดคล้องกับประสบการณ์ของผู้เรียน	4.29	0.45	มาก
4. ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้				
4.1	การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.64	0.49	มาก
4.2	การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	4.28	0.45	มาก
4.3	การจัดการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.58	0.49	มาก
4.4	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้	4.34	0.47	มาก
5. สื่อการเรียนรู้				
5.1	สื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.43	0.49	มาก
5.2	สื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	4.64	0.48	มาก
5.3	สื่อการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.52	0.50	มาก
5.4	สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	4.61	0.48	มาก

6. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้				
6.1	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.14	0.35	มาก
6.2	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.30	0.44	มาก
6.3	การวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีแนวทางการปฏิบัติอย่างชัดเจน	4.56	0.40	มาก

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ผลการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้ซึ่งประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล E1/E2 แบบ 1:3

คนที่	ก่อนเรียน (20 คะแนน)	คะแนนการทดสอบระหว่างเรียน						หลังเรียน (20 คะแนน) (E2)
		1 (10)	2 (10)	3 (10)	4 (10)	5 (10)	รวม 50 คะแนน (E1)	
1	11	5	5	7	8	5	30	15
2	11	8	7	5	7	8	35	14
3	13	7	8	5	5	6	31	14
รวม	20	20	17	20	19	5	96	43
$\bar{X}$	6.67	6.67	5.67	6.67	6.33	5.00	32.00	14.33
ร้อยละ	66.67	66.67	56.67	66.67	63.33	50.00	64.00	71.67

จากตาราง การวิเคราะห์ผลการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้ซึ่งประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล E1/E2 แบบ 1:3 เท่ากับ 64.00/71.67 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และจากการสังเกตระหว่างการจัดการเรียนรู้ ค้นพบว่า ควรให้นักเรียนสรุป

เนื้อหาและขั้นตอนการทำงานเอง และการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้สนุกสนาน มีตัวอย่างหรือต้นแบบของกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถจับต้องได้และใกล้ตัว

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ผลการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล E1/E2 แบบ 1:10

คนที่	ก่อนเรียน (20 คะแนน)	คะแนนการทดสอบระหว่างเรียน						หลังเรียน (20 คะแนน) (E2)
		1 (10)	2 (10)	3 (10)	4 (10)	5 (10)	รวม 50 คะแนน (E1)	
1	15	8	8	7	8	8	39	17
2	14	9	8	8	7	8	40	16
3	15	8	8	8	8	9	41	15
4	15	9	8	9	8	8	42	15
5	14	9	8	9	7	8	41	17
6	15	8	8	9	8	9	42	18
7	14	8	8	9	8	7	40	17
8	14	8	8	8	8	9	41	17
9	15	8	8	9	9	8	42	17
10	14	8	8	8	7	9	40	17
รวม	145	83	80	84	78	83	408	166
$\bar{X}$	14.50	8.30	8.00	8.40	7.80	8.30	40.80	16.60
ร้อยละ	72.50	83.00	80.00	84.00	78.00	83.00	81.60	83.00

จากตาราง การวิเคราะห์ผลการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล E1/E2 แบบ 1:10 เท่ากับ 81.60/83.00 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์

ที่กำหนดไว้ และจากการสังเกตระหว่างการจัดการเรียนรู้ ค้นพบว่า ควรกระตุ้นเสริมสร้างกำลังใจในการเรียนให้กับนักเรียน มีการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินผลการเรียนรู้ของตนเองและผู้อื่น และยกตัวอย่างการนำความรู้ที่ได้รับจากบทเรียนนี้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตจริงของนักเรียนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ผลการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล E1/E2 ของกลุ่มตัวอย่าง

รูปแบบการจัดการเรียนรู้	จำนวนนักเรียน	รวม 50 คะแนน (E1)	หลังเรียน (20 คะแนน) (E2)	เกณฑ์
การจัดการเรียนรู้ที่ 1 พลังภาษา	20	82.90	83.25	80
การจัดการเรียนรู้ที่ 2 วาจาเป็นเอก	20	83.50	84.00	80
การจัดการเรียนรู้ที่ 3 ปลูกเสกความรู้	20	82.70	85.00	80
การจัดการเรียนรู้ที่ 4 มุ่งใช้ชีวิตจริง	20	83.00	84.75	80
การจัดการเรียนรู้ที่ 5 ไม่ละทิ้งคุณธรรม	20	83.20	84.25	80
$\bar{X}$		83.06	84.25	80

จากตารางที่ 4 การวิเคราะห์ผลการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล E1/E2 นั้น มีค่าเท่ากับ 83.06/84.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 แสดงว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ

2. ผลเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียน ด้วยการเรียนรู้โดยใช้วงจรกิจกรรมเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิค ศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ตารางที่ 14 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียน ด้วยการเรียนรู้โดยใช้วงจรกิจกรรมเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิค ศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

การทดสอบ	จำนวน	คะแนนเต็ม	รวม	$\bar{X}$	S.D.	t	Sig
ก่อนเรียน	20	20	274	13.70	0.66	7.93*	0.00
หลังเรียน	20	20	322	16.10	1.17		

*ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง สรุปได้ว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียน ด้วยการเรียนรู้โดยใช้วงจรกิจกรรมเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิค ศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ($\bar{X} = 16.10$, S.D. = 1.17) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 13.70$, S.D. = 0.66) อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยรวม

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านเนื้อหาสาระ	4.46	0.31	มาก
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.49	0.49	มาก
3. ด้านสื่อการเรียนรู้	4.48	0.50	มาก
รวมเฉลี่ย	4.46	0.47	มาก

จากตาราง พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.46$, S.D.= 0.47 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านพบว่าด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ $\bar{X} = 4.49$, S.D.=0.49 รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนรู้ $\bar{X} = 4.48$, S.D.= 0.50 และด้านเนื้อหาสาระ = 4.46, S.D.= 0.31 ตามลำดับ แสดงรายละเอียดรายข้อได้ดังตาราง 16

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของนักเรียน
ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น

ข้อ	รายการประเมิน	x	S.D.	แปลผล
1. ด้านเนื้อหาสาระ				
1.1	เนื้อหาสาระมีความน่าสนใจ เหมาะสมกับวัยของนักเรียน	4.49	0.29	มาก
1.2	เนื้อหาสาระมีความชัดเจนเข้าใจง่าย	4.43	0.17	มาก
1.3	เนื้อหาสาระมีความหลากหลาย	4.46	0.19	มาก
1.4	เนื้อหาสาระช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียน	4.25	0.43	มาก
1.5	เนื้อหาสาระมีประโยชน์ในการดำเนินชีวิต	4.67	0.47	มาก
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
2.1	กิจกรรมการเรียนรู้มีขั้นตอนการเรียนรู้ที่ชัดเจน	4.58	0.49	มาก
2.2	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น	4.34	0.47	มาก
2.3	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจ และเห็นคุณค่าของพลังงานมากขึ้น	4.43	0.49	มาก
2.4	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้การทำงาน ร่วมกับผู้อื่นมากที่สุด	4.64	0.48	มาก
2.5	กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนมีมุมมอง ความคิดที่หลากหลาย	4.45	0.50	มาก
3. ด้านสื่อการเรียนรู้				
3.1	สื่อการเรียนรู้มีความชัดเจน	4.43	0.67	มาก
3.2	สื่อการเรียนรู้เหมาะสมกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.62	0.47	มาก
3.3	สื่อการเรียนรู้ช่วยกระตุ้นความสนใจของนักเรียน	4.35	0.41	มาก
3.4	สื่อการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น	4.46	0.48	มาก
3.5	สื่อการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจและเห็นคุณค่าของพลังงาน	4.55	0.49	มาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังของภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สามารถสรุปผลตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผล
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล E1/E2

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน ด้วยการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ดำเนินการโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ระยะที่ 2 การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ระยะที่ 3 การนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้

ระยะที่ 4 การประเมินประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 33 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสกลนคร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 20 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีเลือกมาแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง พลังภาษา รายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน รหัสวิชา ท32101 ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

3. แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน จำนวน 1 ชุด แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ จากนั้นดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ใช้ในรายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน รหัส ท32101 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 1.0 หน่วยกิต หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง พลังภาษา จำนวน 10 คาบ เมื่อสิ้นสุดการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลังเรียน จำนวน 1 ชุด แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ และทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จากนั้นผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทำแบบทดสอบของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อนำมาบันทึกผลการทดสอบ และใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นไปตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล E1/E2 ดังนี้

- 1.1 การจัดการเรียนรู้ที่ 1 พลังภาษา มีประสิทธิผล 82.90/83.25
- 1.2 การจัดการเรียนรู้ที่ 2 วาจาเป็นเอก มีประสิทธิผล 83.50/84.00
- 1.3 การจัดการเรียนรู้ที่ 3 ปลุกเสกความรู้ มีประสิทธิผล 82.70/85.00
- 1.4 การจัดการเรียนรู้ที่ 4 มุ่งใช้วิถีชีวิตจริง มีประสิทธิผล 83.00/84.75
- 1.5 การจัดการเรียนรู้ที่ 5 ไม่ว่างคุณธรรม มีประสิทธิผล 83.20/84.25

ผลการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล E1/E2 โดยรวม มีค่าเท่ากับ 83.06/84.25 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 แสดงว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ด้วยการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการ

จัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน ($\bar{X} = 16.10$, S.D. = 1.17) สูงกว่าก่อนเรียน ($\bar{X} = 13.70$, S.D. = 0.66) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน พัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้ซึ่งประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน ค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.46$, S.D.= 0.47 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านพบว่าด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ $\bar{X} = 4.49$, S.D.=0.49 รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนรู้ $\bar{X} = 4.48$, S.D.= 0.50 และด้านเนื้อหาสาระ $\bar{X} = 4.46$, S.D.= 0.31 ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาข้อมูล แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาพัฒนาเป็นรูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้ซึ่งประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ คือ ขั้นที่ 1 สรรค์สร้างประสบการณ์ ขั้นที่ 2 ศึกษางานไตร่ตรอง ขั้นที่ 3 ลองลงมือทำ ขั้นที่ 4 นำมาปฏิบัติซ้ำ ใช้กับเนื้อหา เรื่อง พลังของภาษารายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท32101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีทั้งหมด 5 เนื้อหา คือ

เนื้อหาที่ 1 พลังภาษา มีเนื้อหาย่อยคือ ความหมายของพลังภาษา และตัวอย่างการใช้พลังภาษา

เนื้อหาที่ 2 วาจาเป็นเอก มีเนื้อหาย่อยคือ ความสำคัญของพลังภาษา และ องค์ประกอบของภาษาที่มีพลัง

เนื้อหาที่ 3 ปลูกเสกความรู้ มีเนื้อหาย่อยคือ ภาษาที่มีพลังในชีวิตประจำวัน และการใช้พลังของภาษาในการประกอบอาชีพ

เนื้อหาที่ 4 มุ่งใช้ชีวิตจริง มีเนื้อหาย่อยคือ คิด เขียน โพลสต์ และตอบโจทย์โปรโมต ปิดงาน เนื้อหาที่ 5 ไม่ละทิ้งคุณธรรม มีเนื้อหาย่อยคือ เป็นนักขาย ที่มากหลายด้วยคุณธรรม โดยการเรียนรู้ทั้ง 5 เนื้อหาที่กล่าวมานี้ ผู้วิจัยได้คิดค้นและปรับเปลี่ยนนำข้อดีของทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ 2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ คือ วงจรการเรียนรู้

เชิงประสบการณ์และเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ นำมาจัดการเรียนรู้ได้เป็น 4 ศูนย์การเรียนรู้ กับทุกเนื้อหาที่จัดการเรียนรู้ คือ

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 1 เรียนรู้พื้นฐาน

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 2 ดัดงานให้ตรง

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 3 ลงมือทำ

ศูนย์การเรียนรู้ที่ 4 นำไปขาย

ซึ่งการพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ได้กล่าวมานั้น ผู้วิจัยศึกษา หลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การจัดทำแบบทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก วงจรการเรียนรู้ เชิงประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้พลังของภาษาและการสกรีน แบบซบลิเมชั่น ในกระบวนการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ที่มีคุณสมบัติเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ตรวจสอบคุณภาพทุกขั้นตอน มีการทดลองรายบุคคล แล้วนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น หลังจากนั้นนำไปทดลองกลุ่มย่อย จากนั้นนำผลที่ได้ไปพัฒนาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น จนทำให้ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 กับกลุ่มทดลองมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และเนื่องด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นยังประกอบไปด้วย สื่อประสม ที่หลากหลาย ได้แก่ บัตรคำสั่ง เอกสารเนื้อหา บัตรกิจกรรม เกม เครื่องสกรีน แบบซบลิเมชั่นและวัสดุอุปกรณ์การทำงานสกรีน รวมไปถึงมีนักเรียนรุ่นพี่ ที่เคยผ่าน กระบวนการจัดการเรียนรู้นี้ มาให้ถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์สู่รุ่นน้องที่กำลังเรียน จึงทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ไม่เบื่อหน่ายบทเรียน เกิดความสนุกสนาน สามารถเข้าถึง สิ่งที่เรียนและเข้าใจบทเรียน เชื่อมโยงความรู้ หรือประสบการณ์เดิมกับการเรียนรู้ใหม่ สร้างองค์ความรู้ได้สร้างประสบการณ์ใหม่จากการเรียนรู้ ได้รับการกระตุ้นและเกิด แรงจูงใจในการเรียนรู้ ได้รับการพัฒนาทักษะความเชี่ยวชาญจากการเรียนรู้ มีการสะท้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้นี้ ได้รับการเรียนรู้ในบรรยากาศชั้นเรียน ที่เหมาะสม และสามารถกำกับการเรียนรู้และมีการเรียนรู้แบบนำตนเอง

ส่งผลให้ผลการพัฒนาและตรวจสอบประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นไปตามเกณฑ์ดัชนีประสิทธิผล E1/E2 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด กันตภา สุธธิดาจ (2561 หน้า 121) ที่ได้พัฒนารูปแบบการสอนแบบเน้นประสบการณ์ตามสภาพจริง เพื่อส่งเสริมคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น แล้วพบว่าการศึกษาหลักการหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดองค์ประกอบและเห็น แนวทางในการจัดความสัมพันธ์ ขององค์ประกอบได้รอบคอบขึ้น ซึ่งจะทำให้รูปแบบ หรือระบบมีความมั่นคงขึ้น การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ เป็นขั้นที่ต้องใช้ความคิด ความรอบคอบมาก ผู้จัดระบบต้องพิจารณาว่าองค์ประกอบใดเป็นเหตุและเป็นผล ขึ้นต่อกันในลักษณะใด สิ่งใดควรมาก่อนมาหลัง สิ่งใดสามารถดำเนินการคู่ขนานไปได้ ขั้นนี้เป็นขั้นที่อาจใช้เวลาในการพิจารณามาก การทดลองใช้ระบบ เป็นการนำระบบที่สร้าง ขึ้นไปทดลองใช้จริง เพื่อตรวจสอบหรือศึกษาผลที่เกิดขึ้นจากการใช้ระบบ การประเมินผล ระบบ เป็นการศึกษาค่าผลที่เกิดขึ้นจากการทดลองใช้ระบบระบบใด ๆ ก็ตาม เมื่อใช้แล้ว ได้ผลตามเป้าหมายหรือใกล้เคียงกับเป้าหมายก็ถือว่าเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ สุดท้าย การปรับปรุงระบบ ผลจากการทดลองใช้จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงระบบ ดังนั้นผู้จัดระบบจึงควรนำผลการทดลองไปใช้ในการปรับปรุงระบบที่สร้างขึ้นให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ด้วยการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.10 ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยก่อนเรียนที่เท่ากับ 13.70 แสดงว่านักเรียน มีพัฒนาการเรียนสูงขึ้น ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังเรียน เท่ากับ 1.17 สูงกว่าก่อนเรียน คือ 0.17 มีการกระจายของคะแนน นั้นแสดงว่าการเรียนมีประสิทธิภาพ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ (Chan Pisoth, 2561, หน้า 75) ที่พัฒนาทักษะ การเขียนเรียงความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิทยาลัย พระบาทนโรดม จังหวัด ไพรแวง ราชอาณาจักรกัมพูชา โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ แล้วพบว่านักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนที่สอนตามแบบปกติเนื่องจาก ว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ได้ออกแบบกิจกรรมหลากหลาย ที่ส่งผลให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยน ความรู้กันทั้งภายในกลุ่ม และชั้นเรียน นักเรียนได้ตั้ง ประสบการณ์ของตัวเองออกมานำเสนอร่วมกับเพื่อนๆ จะทำให้ผู้เรียน รู้สึกว่าตัวเองได้มี

ส่วนร่วมในฐานะสมาชิกคนหนึ่ง มีความสำคัญที่มีคนฟังเรื่องราวของตนเองและได้มีโอกาสรับรู้เรื่องของคนอื่น ซึ่งจะทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้นทำให้สัมพันธภาพในกลุ่มผู้เรียนเป็นไปด้วยดี และ ธวัชชัย ดิสี (2564 หน้า 76) ที่พัฒนาชุดฝึกแบบศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความใฝ่เรียนรู้ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษา แล้วพบว่าชุดฝึกแบบศูนย์การเรียนรู้ ทำให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ นักเรียนเข้าใจเนื้อหาเป็นอย่างดี ปฏิบัติกิจกรรมที่กำหนดไว้ตามชุดฝึกได้ดีและเป็นการสร้างแรงจูงใจในการเรียน มีคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนร้อยละ 80.73 (E1) และชุดฝึกแบบศูนย์การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ สร้างผลลัพธ์ในการเปลี่ยนแปลง โดยผลการเรียนรู้ของนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนร้อยละ 83.12 (E2)

3. ผลความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน พัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้ซึ่งประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก $\bar{X} = 4.46$, S.D.= 0.47 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านพบว่าด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ $\bar{X} = 4.49$, S.D.=0.49 รองลงมาคือ ด้านสื่อการเรียนรู้ $\bar{X} = 4.48$, S.D.= 0.50 และด้านเนื้อหาสาระ = 4.46, S.D.= 0.31 ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้น เกิดจากการที่ผู้วิจัยได้นำข้อดีของ 2 ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้ คือ วงจรการเรียนรู้ซึ่งประสบการณ์ ที่เป็นกระบวนการสร้างความรู้ ทักษะ และเจตคติด้วยการนำเอาประสบการณ์เดิมของผู้เรียนมาบูรณาการเพื่อสร้างการเรียนรู้ใหม่ ๆ ขึ้น โดยมีจุดเด่นที่เพิ่มขึ้นมา คือการทบทวนประสบการณ์ หรือนำสิ่งที่ลงมือทำมาตบทถกผลึกความคิด เพื่อให้ได้รับรู้ถึงความรู้ใหม่ที่ได้รับ เป็นการนำไปต่อยอดความรู้เดิม หรือ สามารถนำไปปรับใช้ในบริบทอื่น ๆ สำหรับตนเอง และเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ ที่เป็นกระบวนการส่งเสริมความรับผิดชอบในการเรียนของผู้เรียนส่งเสริมการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มผู้เรียนกล้าแสดงออก บรรยากาศในการเรียนไม่เคร่งเครียด ผู้เรียนสามารถนำสื่อการเรียนรู้มาทบทวนได้ตามต้องการผู้เรียนมีโอกาสศึกษาจากสื่อหลายประเภท และ 2 ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้นี้เป็นทฤษฎีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกที่ควรนำมาพัฒนา ปรับเปลี่ยนใช้กับการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน เพื่อตอบเจตจำนงการพัฒนาการจัดการศึกษาของประเทศไทยในศตวรรษที่ 21 ได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับ รัศมี ศรีนนท์ และคณะ (2561, หน้า 341) ที่นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) กล่าวไว้ว่า ผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุดโดยผ่านกระบวนการตั้งคำถาม ค้นหา สังเคราะห์

วิเคราะห์ วิจัย วิจารณ์ อภิปราย และ ประเมินค่า โดยที่ผู้เรียนทำงานทั้งในรูปแบบเดี่ยวและกลุ่ม เกิดการเรียนรู้ร่วมกัน และนำไปสู่การสร้างสรรค์ สิ่งที่ดีต่างๆ เพื่อการพัฒนาสังคม ประเทศชาติที่ตนอาศัยอยู่ ในการที่จะทำให้ผู้เรียนมีลักษณะดังกล่าวนี้ ผู้สอนจะต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบในหลักสูตร โดยผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเรียนรู้โดยอิสระผ่านวัตถุประสงค์และกิจกรรมในการเรียนที่ถูกออกแบบมาอย่างเหมาะสมและชัดเจนกับระดับชั้นของผู้เรียนในทุกสาระวิชาและเกิดการเชื่อมโยงไปสู่การเรียนรู้ไปสู่สิ่งใหม่ ผ่านกระบวนการการค้นคว้าหาคำตอบที่เป็นระบบและนำไปสู่การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1. การจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นี้ เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติโดยใช้กระบวนการกลุ่ม ครูควรมีการติดตามผลการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มอ่อน เพื่อพัฒนาให้มีผลการเรียนรู้ที่สูงขึ้น

1.2. ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ควรมีกระบวนการที่ก่อให้เกิดความสนุกสนาน ความอยากรู้อยากเห็น อยากรู้อยากเห็นมากขึ้น เช่น ในขั้นการจัดกิจกรรมขั้นที่ 3 ลองลงมือทำ อาจมีการเพิ่มขั้นตอนคือ ให้นักเรียนมีการแข่งขันกันมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะปฏิบัติ ดังนี้

2.1. ควรมีการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ในหน่วยการเรียนรู้เรื่องอื่นๆ เช่น เรื่อง การวิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรม ภาษาต่างประเทศในภาษาไทย และการเขียน เป็นต้น เพื่อยกระดับความรู้ความเข้าใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2.2 ควรมีการวิจัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรรการเรียนรู้
เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
เพื่อพัฒนาทักษะการพูด

2.3 ควรมีการวิจัยโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้วงจรรการเรียนรู้
เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาอื่น เช่น รายวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
รายวิชาสังคมศึกษา เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ฉัตรแก้ว. (2562). *การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคประเทศไทย 4.0 ของครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2551). *ตัวชี้วัดและสาระแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กันตภา สุธธิอาจ. (2561). *การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบเน้นประสบการณ์ ตามสภาพจริงเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, 12(3), 1-15.
- จตุพร ผ่องสุนทร. (2561). *ผลของการจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ที่มีต่อทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการเชื่อมโยงทางคณิตศาสตร์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. *วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 10(27), 15-26.
- จิตติน เพลงสั้นเทียะ. (2564). *ผลการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อส่งเสริมทักษะการพูดภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จิตติรัตน์ แสงเลิศอุทัย. (2563). *การเรียนรู้จากการปฏิบัติ*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*, 10(3), 155-163.
- ดวงมน จิตรจันทน์. (2553). *อำนาจแห่งภาษา*. *สีลัทธิวรรณกรรม*, 31(3), 89-92.
- ชนิดา ยอดสาลี และกาญจนา บุทสง. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2*. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยศิลปากร*, 9(1), 1208-1223

- ชัยยงค์ พรหมวงศ์ และคณะ. (2550). *สัมมนาการวิจัยและทฤษฎีด้านการจัดการเรียนการสอนในสัมมนาการวิจัยและทฤษฎีทางเทคโนโลยี และสื่อสารการศึกษา* หน่วยที่ 13 และ 15. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เชียงใหม่นิวส์. (2562). 54 พระบรมราชโองการ “ด้านการศึกษา” จากในหลวงรัชกาลที่ 9. เข้าถึงได้จาก <https://www.chiangmainews.co.th/page/archives/1144700>. 26 มิถุนายน 2567.
- ทศพร ดิษฐ์ศิริ. (2563). *การพัฒนาารูปแบบการเรียนรู้แบบผสมผสานด้วยวิธีการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของนักศึกษาวิชาชีพอครุ. ปรินญาณิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.*
- ทศนา แคมมณี. (2550). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้ เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- _____. (2562). *ศาสตร์การสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 23). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ธวัชชัย ดิสี. (2564). *การพัฒนาชุดฝึกแบบศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างความใฝ่เรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุดรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์.*
- นนทลี พรธาดาวิทย์. (2560). *การพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในวิชาการจัดการเรียนรู้วารสารวิจัย UTK ราชมงคลกรุงเทพฯ, 11(1), 85-94.*
- _____. (2561). *การจัดการเรียนรู้ แบบ Active learning. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ทริปเพิล เอ็ดดูเคชั่น.*
- นภดล ยิ่งยงสกุล. (2554). *การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการสอน [Online]. เข้าถึงได้จาก <https://sornordon.wordpress.com>. 25 กรกฎาคม 2567.*
- นัยนา ดอรมาน. (2563). *การเรียนรู้เชิงประสบการณ์และการสะท้อนคิดเชิงวิพากษ์. วารสารจิตวิทยา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 10, 20-28.*
- บุญชม ศรีสะอาด. (2547). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.*
- ปนัดดา บัฒลา. (2563). *การพัฒนาการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา*

ปีที่ 3/9 โดยการจัดการเรียนรู้แบบศูนย์การเรียนรู้ เรื่อง ดาราศาสตร์ และอวกาศ การประชุมวิชาการระดับชาติการจัดการเทคโนโลยีและนวัตกรรม ครั้งที่ 6 มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 12 มีนาคม 2563. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ประภาพร อัจจุ. (2560). การลดเวลาการตากงานพิมพ์อีททรานเฟอร์ กรณีศึกษา: บริษัท วี.ที. การ์เมนต์ จำกัด. ปริญญาโท บธ.บ. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยี ไทย-ญี่ปุ่น.

พรพจน์ หมั่นหาญ และรุปนีย์ ศรีแก้ว. (2561). การออกแบบของที่ระลึกสำหรับ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี. โครงการงบประมาณวิจัย. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

พัชรินทร์ เสือสาวะถี และฐิติกาญจน์ ใจไมตรี. (2565). การพัฒนาทักษะการอ่านและเขียนคำในภาษาไทยจากผลการสอนแบบวัฏจักรสืบเสาะหาความรู้ 5Es ของนักศึกษาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย. วารสารวิจัยรำไพพรรณี, 16(2), 24-32.

พิศิษฐ์ ตันทวนนิช. (2553). สถิติเพื่องานวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: บุ๊ค พอยท์.

ไพโรจน์คะเซนทร์. (2556). การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. เข้าถึงได้จาก : www.wattoongpel.com. 16 พฤษภาคม 2567.

ภัทรกฤต ไชยวงษ์. (2562). การจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ เพื่อศึกษามโนคติ ทางวิทยาศาสตร์ เรื่องการเคลื่อนที่แบบโพรเจกไทล์ ของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

รัตมี ศรีนนท์ และคณะ. (2561). การจัดการเรียนรู้เชิงรุกในยุคไทยแลนด์ 4.0. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 9(2), 331-343.

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ. (2565). รายงานผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ สกลนคร ปีการศึกษา 2565 (Self-Assessment Report: SAR 2565). สกลนคร.

- ลัดดาวัลย์ นุชนารถ. (2561). การศึกษาผลของการจัดศูนย์การเรียนรู้แบบเน้นกิจกรรมตามแนวทฤษฎีภูมามีต่อความสามารถด้านคณิตศาสตร์ และความสามารถด้านภาษาของเด็กปฐมวัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- วัลลภา วิทยารักษ์. (2559). พลังภาษา พลังความคิด : สัมฤทธิผลในการเขียน. *วรรณวิทัศน์*, 14, 34–57.
- วิรัช วงศ์ภินันท์วัฒนา. (2564). ภาษากับการสื่อสารมวลชน. ขอนแก่น: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สถาพร พฤษเฉลิมกุล. (2555). คุณภาพผู้เรียน.....เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ Quality of students derived from active learning. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา*, 6(2), 1–12.
- สุจิตรา ตริรัตน์นุกุล. (2562). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ สำหรับส่งเสริมกรอบความคิด ด้านเชาวน์ปัญญาของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ วท.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวรรณา ตรงต่อศักดิ์. (2563). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกัน โดยใช้ตลาดกลางพาณิชย์ดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการดิจิทัล สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- สร้อยัญพัทธ์ แก้วศรีไตร. (2563). การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อการสื่อสาร เรื่องคำและหน้าที่ของคำ โดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). *แนวทางการนิเทศ เพื่อพัฒนาและส่งเสริม การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้*. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

- อภิवास โภธิตาทอง. (2563). *การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30*.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อรไท แสงสุน. (2564). *การพัฒนารูปแบบการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูโดยใช้การศึกษาชั้นเรียนผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ*.
วิทยานิพนธ์ กศ.ด. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อัญชิสา ธนศิริกุล. (2560). ผลของการใช้แอปพลิเคชันการสอนอ่านสะกดคำภาษาไทย ร่วมกับวิธีการสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ที่มีต่อ ความสามารถในการอ่านสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่มีปัญหาทางการอ่าน.
OJED, 12(2), 67– 78.
- โอบาส รักษาบุญ. (2556). *การพัฒนาชุดฝึกอบรมสำหรับการเรียนรู้แบบร่วมมือ และศูนย์การเรียนรู้ เรื่องการออกแบบตัวควบคุมการขับเคลื่อนมอเตอร์ไฟฟ้า เหนี่ยวนำ*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- Chan Pisoth. (2561). การพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 วิทยาลัยพระบาทนโรดมจังหวัดไพรแวง ราชอาณาจักรกัมพูชาโดยใช้การจัดการเรียนรู้เชิงประสบการณ์. *วารสารวิชาการ*, 12(3), 70–77.
- Bonwell, C.C.; & Eison.J. A. (1991). *Active Learning: Creative Excitement in the classroom*. ASHE–ERIC Higher Education Reports No. 1. Washington, D.C.
- Felder, R. M. and Brent, R. (2009). *Active Learning: An Introduction*.
- Kolb, D. A. (2005), *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Prentice–Hall, Inc., Englewood Cliffs, N.J., 38.
- McGill, Ian.; & Beaty, Liz. (2002). *Action Learning: A Guide to Professional, Management & Educational Development*. 2nd ed. London: Kogan Page.
- McGill, Ian.; & Brockbank, Anne. (2004). *The Action Learning Handbook*. London: RoutledgeFalmer.
- Meyers, C.; & Jones, T. B. (1993). *Promoting Active Learning: Strategies for the College Classroom*. San Francisco: Jossey–Bass.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการวิจัย

ที่ ศธ ๐๔๓๓๗.๐๒/ว.๒๓๓

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ สกลนคร
ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง
จังหวัดสกลนคร ๕๗๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกุสุมาลย์วิทยาคม

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	จำนวน ๓ ชุด
	๒. เครื่องมือการวิจัย	จำนวน ๓ ชุด
	๓. แบบประเมินการวิจัย	จำนวน ๓ ชุด

ด้วย นางสาววัลลภักษ์ ขาวขำ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี
จังหวัดสกลนคร กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้
เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียน เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ

ในกรณี โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ
ทรงครอง สิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร ได้พิจารณาถึงเห็นแล้วว่า นางสาวณิศาพรรณ โพธิ์ใหม่
ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ บุคลากรในสังกัดของท่าน เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ
และมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นในการวิจัยและการรายงานผลงานทางวิชาการดังกล่าว
จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางยุววรรณ สาขา)

รองผู้อำนวยการ วิชาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ
ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร

กลุ่มบริหารวิชาการ/กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

(นางสาววัลลภักษ์ ขาวขำ ผู้ปฏิบัติ)

โทร ๐๘๙-๕๗๓๒๒๐

"เรียนดี มีความสุข"

"อยู่ดีมีสุข รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่ง นางสาววิไลลักษณ์ ขาวขำ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครอง สิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร ได้ขอความอนุเคราะห์ ให้ข้าพเจ้าเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ซึ่งจะใช้ประกอบการเสนอขอรับการประเมิน ตำแหน่งครู เพื่อเลื่อนวิทยฐานะ เป็นครูเชี่ยวชาญ นั้น

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
- ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยได้

ลงชื่อ.....

(นางสาวณิตาธรรม โพธิ์ใหม่)
ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ

ที่ ศธ ๐๔๓๓๗.๐๖/ว.๒๕๓๓

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ สกลนคร
ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง
จังหวัดสกลนคร ๕๗๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน รศ.ดร.พนงศักดิ์ คุ้มใจน้ำ

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	จำนวน ๓ ชุด
	๒. เครื่องมือการวิจัย	จำนวน ๓ ชุด
	๓. แบบประเมินการวิจัย	จำนวน ๓ ชุด

ด้วย นางสาววัลลภลักษณ์ ขาวฟ้า ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ

ในการนี้ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครอง สิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร ได้พิจารณาเล็งเห็นแล้วว่า ท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นในการวิจัยและการรายงานผลงานทางวิชาการดังกล่าว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางยุววรรณ สาขา)

รองผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ
ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร

กลุ่มบริหารวิชาการ/กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

(นางสาววัลลภลักษณ์ ขาวฟ้า ผู้ปฏิบัติงาน)

โทร ๐๘๙-๑๖๗๓๖๒๐

"เรียนดี มีความสุข"

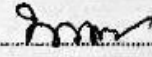
"อยู่ดีกินดี รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้าพเจ้าเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ โดยนางสาวชวัลักษณ์ ชาวข้า
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลย
เดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้
วงจรกิจกรรมเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง
พหุภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งเพื่อขอมิหรือเลื่อนวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ นั้น

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
- ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยได้

ลงชื่อ.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทนงศักดิ์ คุ้มไชน้ำ)

ช่องทางการตอบรับ สิวอาร์โค้ด

ที่ ศธ ๐๔๓๓พ.๐๒/ว.๒๕๓๓

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ สกลนคร
ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง
จังหวัดสกลนคร ๕๗๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	จำนวน ๓ ชุด
	๒. เครื่องมือการวิจัย	จำนวน ๓ ชุด
	๓. แบบประเมินการวิจัย	จำนวน ๓ ชุด

ด้วย นางสาวฉวีลักษณ์ ขาวขำ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ

ในกรณี โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครอง สิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร ได้พิจารณาเห็นแล้วว่า นายณรงค์ คำสุขุม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย บุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นในการวิจัยและการรายงานผลงานทางวิชาการดังกล่าว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางยุวธรรม สาชา)

รองผู้อำนวยการ วิชาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ
ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร

กลุ่มบริหารวิชาการ/กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

(นางสาวฉวีลักษณ์ ขาวขำ ผู้ปฏิบัติ)

โทร ๐๘๙-๕๗๗๓๒๒๐

"เรียนดี มีความสุข"
"อยู่สกล รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้าพเจ้าเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ โดยนางสาววัลลภักษ์ ขาวข้า ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ นั้น

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
- ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยได้

ลงชื่อ

(นายณรงค์ คำสุขุม)

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

ช่องทางการตอบรับ คิวอาร์โค้ด

ที่ ศธ ๐๕๓๓๗.๐/๒/ว.๒๓๓

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ สกลนคร
ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง
จังหวัดสกลนคร ๕๗๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกุ้งสว่าง สพ.ขอนแก่น เขต ๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	จำนวน ๓ ชุด
	๒. เครื่องมือการวิจัย	จำนวน ๓ ชุด
	๓. แบบประเมินการวิจัย	จำนวน ๓ ชุด

ด้วย นางสาววัลลภลักษณ์ ขาวฟ้า ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เท็จของมีหรือเลื่อนวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ

ในกรณีนี้ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครอง สิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร ได้พิจารณาเห็นแล้วว่า นางสาววัลลภลักษณ์ กลุ่มเหนือคุณ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ บุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นในการวิจัยและการรายงานผลงานทางวิชาการดังกล่าว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางยุวธรรม สาขา)

รองผู้อำนวยการ วิชาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ
ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร

กลุ่มบริหารวิชาการ/กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

(นางสาววัลลภลักษณ์ ขาวฟ้า ผู้ปฏิบัติ)

โทร ๐๘๙-๕๖๓๓๒๒๐

"เรียนดี มีความสุข"
"อยู่ดีกินดี รักสกล ทำเพื่อสกลนคร"

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้าพเจ้าเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ โดยนางสาววัลลัักษณ์ ชาวขำ ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ นั้น

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
 ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยได้

ลงชื่อ

(นางสฤติย์ กลุ่มเหรียญทอง)

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ

15615 นนพวัน หนอ6 จอหนอ

ช่องทางการตอบรับ คิวอาร์โค้ด

ที่ ศธ ๐๔๓๓๗.๐๖/ว.๒๕๓

โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติฯ สกลนคร
ตำบลพังขว้าง อำเภอเมือง
จังหวัดสกลนคร ๕๗๐๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์บุคลากรในสังกัดของท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	จำนวน ๑ ชุด
	๒. เครื่องมือการวิจัย	จำนวน ๑ ชุด
	๓. แบบประเมินการวิจัย	จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสาววิไลลักษณ์ ขาวฟ้า ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี
จังหวัดสกลนคร กำลังดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้
เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ

ในกรณีนี้ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ
ทรงครอง สิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร ได้พิจารณาเล็งเห็นแล้วว่า ท่านเป็นผู้ที่มีความรู้
ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นในการวิจัยและการรายงานผลงานทาง
วิชาการดังกล่าว จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเครื่องมือ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางยุวธรรม สาชา)

รองผู้อำนวยการ วิชาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ
ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร

กลุ่มบริหารวิชาการ/กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

(นางสาววิไลลักษณ์ ขาวฟ้า ผู้ปฏิบัติงาน)

โทร ๐๘๙-๕๙๙๓๒๒๐

"เรียนดี มีความสุข"
"อยู่ดี รักดี ทำเพื่อสังคม"

แบบตอบรับการเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

ตามหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้าพเจ้าเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ โดยนางสาววัลลักษ์ ขาวข้า ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองสิริราชสมบัติ ครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร เรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งเพื่อขอมีหรือเลื่อนวิทยฐานะครูเชี่ยวชาญ นั้น

ข้าพเจ้าพิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

- ยินดีเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
- ไม่สามารถเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยได้

ลงชื่อ.....

(ดร. ปารณทัตต์ แสนวิเศษ)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวรี เขต ๑

ช่องทางการตอบรับ คิวอาร์โค้ด

ภาคผนวก ข

ตัวอย่างเนื้อหาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้เชิง
ประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนัยการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง
การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังของภาษา
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คู่มือ

การใช้วงการการเรียนรู้เชิงประสบการณ์
ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้
เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

เรื่อง

พลังของภาษา

สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

นางสาวชวัลลักษณ์ ขาวขำ

ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้รายวิชา ภาษาไทยพื้นฐาน
รหัสวิชา ท32101 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567

ส่วนประกอบ ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1. คู่มือครู

1. คำชี้แจงเกี่ยวกับชุดการสอน
2. คำแนะนำสำหรับครู และผู้เรียน
3. แผนผังการจัดชั้นเรียน
4. แผนการจัดการเรียนรู้
5. แบบทดสอบหลังเรียน และเฉลย
6. เกณฑ์การประเมิน
7. แบบบันทึกคะแนน และผลการปฏิบัติงาน
8. กระดาษคำตอบสำหรับการทดสอบหลังเรียน

2. ชองกิจกรรม

1. บัตรคำสั่ง
2. บัตรคำถาม
3. บัตรเฉลย

คำชี้แจง

ชุดการสอนการใช้วงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิค ศูนย์การเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังของภาษา นี้ มี 4 ศูนย์ เน้นให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง โดยแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม 4 กลุ่มเท่ากับจำนวนศูนย์ แต่ละกลุ่มมีสมาชิก 5 คน โดยให้ศึกษา และ ทำกิจกรรมเป็นกลุ่มในศูนย์ต่าง ๆ เมื่อศึกษาและทำกิจกรรมเสร็จในศูนย์หนึ่งแล้ว ก็เปลี่ยนไปเรียนในศูนย์ต่อไปหมุนเวียนไปจนครบศูนย์การเรียนรู้ทุกศูนย์ ครูเป็น เพียงผู้เตรียมชุดการสอน เตรียมจัดชั้นเรียน เตรียมสื่อและอุปกรณ์ และนำเข้าสู่ บทเรียน พร้อมเป็นที่เลี้ยงคอยดูแล และให้การช่วยเหลือ เมื่อนักเรียนมีปัญหา ซึ่งครูจะต้องปฏิบัติ มีรายละเอียด ดังนี้

1. จัดชั้นเรียนให้เป็นแบบศูนย์การเรียนรู้ (ดูแผนผังการจัดชั้นเรียน)
2. ครูต้องศึกษาเนื้อหาและกิจกรรมของชุดการสอนอย่างละเอียดถี่ถ้วน
3. จัดชุดการสอนไว้ให้เรียบร้อยครบถ้วนโดยตรวจสอบดูของกิจกรรมประจำศูนย์ต่าง ๆ
4. เตรียมสื่อและอุปกรณ์อำนวยความสะดวกไว้ให้เรียบร้อย
5. ชี้แจงการทำกิจกรรมในแต่ละศูนย์ ให้นักเรียนเข้าใจอย่างชัดเจน
6. ในขณะที่นักเรียนกำลังทำกิจกรรมครูสังเกตการณ์ทำงานของนักเรียนอย่างใกล้ชิด
7. ในขณะที่นักเรียนกำลังทำกิจกรรม ครูควรระมัดระวังไม่ควรพูดเสียงดังเกินไป
ถ้านักเรียนคนใดหรือกลุ่มใดมีปัญหา ควรเข้าไปแก้ไขปัญหาเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม
8. หลังจากเสร็จกิจกรรมในแต่ละศูนย์ ครูควรย้ำให้นักเรียนเก็บอุปกรณ์ทุกชิ้นใส่กล่องให้เรียบร้อย และทำความสะอาดบริเวณศูนย์นั้นๆ
9. การเปลี่ยนศูนย์ต้องแนะนำให้เปลี่ยนอย่างมีระบบ
10. หลังจากนักเรียนทุกกลุ่มเรียนครบทุกศูนย์แล้วควรมีการสรุปเนื้อหาที่เรียนมาทั้งหมด
11. ควรเก็บกระดาษคำตอบและแบบฝึกปฏิบัติของนักเรียนให้เป็นระบบ
เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนคนใดไม่ผ่านเกณฑ์ที่ตั้งไว้
12. ถ้ามีนักเรียนคนใดไม่ผ่านเกณฑ์ ครูควรนัดซ่อมเสริมด้วยชุดการสอนที่เตรียมไว้

คำชี้แจง

13. การดำเนินการสอนมีขั้นตอนดังนี้
  - 13.1 นำเข้าสู่บทเรียนโดยครูเสนอสื่อและนำเสนอให้นักเรียนอภิปราย และซักถามเรื่องที่จะสอนเพื่อสร้างความสนใจของผู้เรียน
  - 13.2 ครูบอกกับนักเรียนให้ทราบเรื่องที่จะเรียนซึ่งมีอยู่ในศูนย์การเรียนรู้ พร้อมทั้งชี้แจงวิธีการเรียนในศูนย์การเรียนรู้แต่ละศูนย์การเรียนรู้ การทำแบบฝึกปฏิบัติ และวิธีเปลี่ยนศูนย์ให้นักเรียนเข้าใจ
  - 13.3 ขั้นปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
    - แบ่งนักเรียนออกเป็น 4 กลุ่มเท่า ๆ กัน โดยให้มีเด็กเก่ง ปานกลาง เด็กอ่อนอยู่ละกัน ทุกกลุ่ม เพื่อให้นักเรียน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในกลุ่มแล้วให้นั่งประจำศูนย์
    - ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม
    - ให้หัวหน้ากลุ่มกลุ่มเปิดกล่องกิจกรรมและอ่านบัตรคำสั่งให้สมาชิกทุกคนเข้าใจ อย่างน้อย 2 รอบ ให้นักเรียนทุกคนปฏิบัติตามคำสั่งทุกขั้นตอน
  - 13.4 ขั้นสรุปบทเรียนให้นักเรียนช่วยกันสรุปเนื้อหาของบทเรียนที่เรียน ทั้งหมดในแต่ละศูนย์ ครูคอยเสริมในส่วนที่บกพร่อง
  - 13.5 ทดสอบหลังเรียนโดยใช้แบบทดสอบเรื่องทัศนธาตุ จำนวน 30 ข้อ
14. แต่ละศูนย์ใช้เวลาศูนย์ละ 10-15 นาที (เฉพาะชุดการสอน) รวมกับการแนะนำวิธีการใช้ ชุดการสอนและนำเข้าสู่บทเรียน 1 ชั่วโมง สรุปเนื้อหาและทำ แบบทดสอบหลังเรียน อีก 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง

คำแนะนำสำหรับ

ครูผู้สอน

1. ครูควรเตรียมชุดการสอน อุปกรณ์ต่างๆ ให้ครบถ้วน
2. กำกับการเรียนรู้ให้นักเรียนเป็นผู้แสดง และปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้
3. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน แต่ละกลุ่ม
4. ผู้สอนต้องเป็นผู้นำเข้าสู่บทเรียน สรุปเนื้อหา ขั้นตอนประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ และสามารถ ตอบข้อสงสัยต่าง ๆ ของผู้เรียนในชุดการสอนได้ ตลอดเวลา
5. ผู้สอนควรเตรียมกิจกรรมและสื่อการสอนเพิ่มเติม เพื่อแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ในชั้นเรียน
6. ครูผู้สอนควรแนะนำมารยาท และระเบียบวินัย ในการทำงานร่วมกัน เช่น การช่วยเหลือกัน การเก็บอุปกรณ์ต่าง ๆ หลังเสร็จกิจกรรม เป็นต้น

คำแนะนำสำหรับ

ผู้เรียน

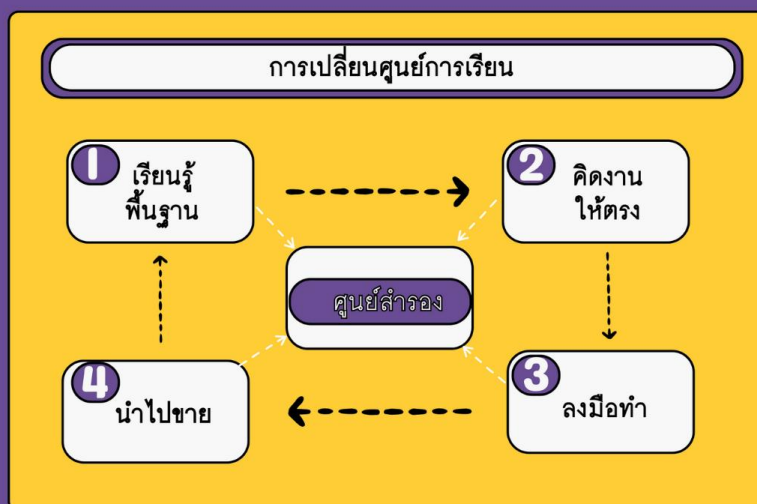

1. เมื่อแบ่งกลุ่มและเข้าประจำศูนย์เรียบร้อยแล้ว ให้แต่ละกลุ่มเลือกหัวหน้ากลุ่ม เพื่อทำหน้าที่ดำเนินกิจกรรมในแต่ละศูนย์
2. อ่านบัตรคำสั่งแล้วปฏิบัติตามบัตรคำสั่งทุกขั้นตอน อย่างเคร่งครัด
3. ตั้งใจปฏิบัติกิจกรรมให้ครบทุกขั้นตอน ไม่ควรคุยกันและเล่นกัน
4. ก่อนเปลี่ยนศูนย์ ต้องช่วยกันเก็บอุปกรณ์ ให้เรียบร้อยทุกชิ้น ถ้ามีสิ่งใด ขำรุด ต้องแจ้งให้ครูทราบทันที
5. นักเรียนต้องให้ความร่วมมือในกลุ่ม ตั้งใจทำกิจกรรมในแต่ละศูนย์ให้ทันเวลา

แผนผัง

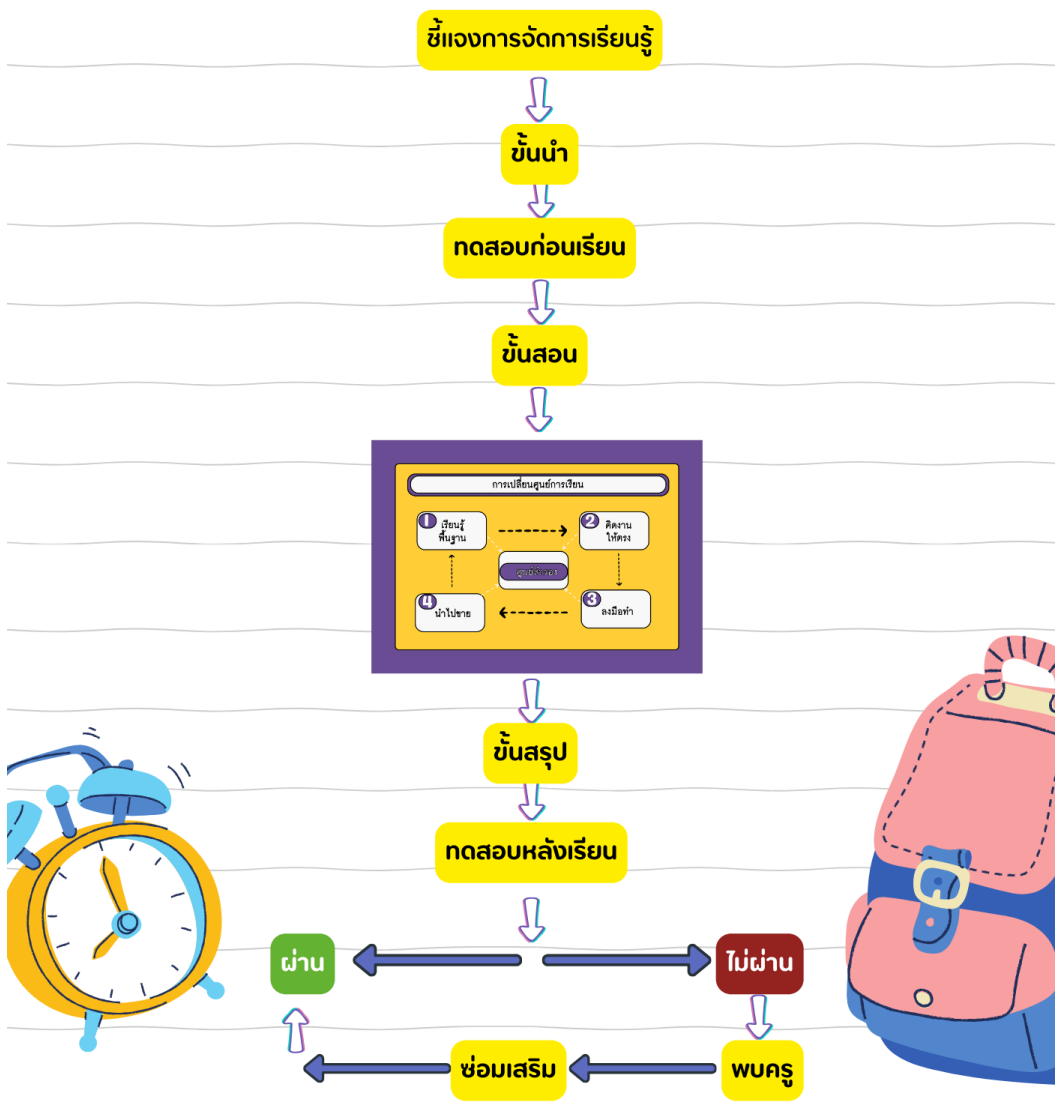
การจัดชั้นเรียน

เป็นวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์
ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้

จัดนักเรียนกลุ่มละ 5 คน เข้าเรียนรู้แต่ละศูนย์ และปฏิบัติงาน
ใช้เวลาศูนย์ละ 10 นาที เวียนไปจนครบทุกศูนย์

แผนภูมิการจัดการเรียนรู้ โดยวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้

บัตร คำสั่ง

คำชี้แจง : เมื่อนักเรียนเข้ากลุ่มแล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

3 นาที   : : หัวหน้ากลุ่มประสานงานภายในกลุ่มตามคำแนะนำ
              : : หัวหน้าแจกบัตรคำถาม และบัตรคำตอบให้แก่สมาชิก

5 นาที   : : นักเรียนเรียนรู้กับวิทยากรพิเศษ โดยครูจัดเตรียม
              : : อุปกรณ์การสกรีนแบบซบลิเมชั่นไว้ให้พร้อมใช้

2 นาที   : : เมื่อวิทยากรประจำศูนย์การเรียนรู้ ในแต่ละศูนย์ ฯ
              : : ให้ความรู้แก่นักเรียนเสร็จแล้วนักเรียนตอบคำถาม
              : : ลงในบัตรคำตอบของตนเอง

** เมื่อเรียนรู้ครบทั้ง 4 ศูนย์การเรียนรู้แล้ว ให้หัวหน้ากลุ่มรวบรวม
      : : กระดาษคำตอบของสมาชิก ใส่ซองกิจกรรมแล้วนำเสนอครูตรวจ

สมาชิกต้องปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด

บัตร งานพิเศษ

คำชี้แจง : เมื่อนักเรียนเรียนรู้ในศูนย์การเรียนรู้ครบทั้ง 4 ศูนย์การเรียนรู้แล้ว ให้ร่วมกันตอบคำถามตามวงจรการเรียนรู้เชิงประสบการณ์นี้

EXPERIENCING
ประสบการณ์ที่ได้รับ

ACTING
ผลการลงมือทำ

REFLECTING
ข้อสรุปร่วมกัน

THINKING
แนวทางปฏิบัติที่ได้จาก 1 และ 2

สมาชิกในกลุ่ม

1 ชื่อ - สกุล	.....	ชั้น	.....	เลขที่	.....
2 ชื่อ - สกุล	.....	ชั้น	.....	เลขที่	.....
3 ชื่อ - สกุล	.....	ชั้น	.....	เลขที่	.....
4 ชื่อ - สกุล	.....	ชั้น	.....	เลขที่	.....
5 ชื่อ - สกุล	.....	ชั้น	.....	เลขที่	.....

บัตร

คำถาม

คำถามมี 5 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวม 10 คะแนน

คำถามที่ 1 :: การสกรีนด้วยเครื่องรีดร้อน หรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การสกรีนแบบ SUBLIMATION นั้น มีจุดเด่นอย่างไร

คำถามที่ 2 :: ขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการปรับภาพที่เราต้องการ ลงบนกระดาษ SUBLIMATION คือขั้นตอนใด และเพราะเหตุใด

คำถามที่ 3 :: เมื่อถึงขั้นตอนการสกรีนงานลงบนพื้นผิววัสดุที่เราต้องการ สิ่งใดที่ควรคำนึงและตรวจสอบ เป็นอันดับแรก

คำถามที่ 4 :: หากลูกค้าที่นักเรียนกำลังเสนอขายงานให้ ยังคงคงลังเล หรือบอกว่า ขอคิดดูก่อน ควรใช้คำพูดแบบใด ในการสื่อสารกับลูกค้า

คำถามที่ 5 :: นักเรียนสามารถใช้พลังของภาษา ในด้านอื่น นอกเหนือจากที่ได้เรียนรู้ในวันนี้ได้อย่างไร

สมาชิกต้องปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัด

บัตร

คำตอบ

คำตอบที่ 1 :: .....
.....

คำตอบที่ 2 :: .....
.....

คำตอบที่ 3 :: .....
.....

คำตอบที่ 4 :: .....
.....

คำตอบที่ 5 :: .....
.....

ชื่อ - สกุล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

บัตร

เฉลย

คำถามมี 5 ข้อ ข้อละ 2 คะแนน รวม 10 คะแนน

แนวคำตอบที่ 1 :: การสกรีนแบบ SUBLIMATION นั้น มีจุดเด่น คือ
ต้นทุนต่ำ ได้สีที่คมชัดสวยงาม
และใช้ได้กับวัสดุที่หลากหลาย

แนวคำตอบที่ 2 :: ขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการพิมพ์ภาพ
ลงบนกระดาษ SUBLIMATION คือขั้นตอนการดูสี
เพราะเป็นขั้นตอนการออกแบบจากโปรแกรม
ในคอมพิวเตอร์เป็น CMYK แล้ว
ทำให้ได้สีสันทัดใจ สมจริง และไม่ผิดเพี้ยน

แนวคำตอบที่ 3 :: เมื่อถึงขั้นตอนการสกรีนงานลงบนพื้นผิววัสดุ
ที่เราต้องการ สิ่งใดที่ควรคำนึงและตรวจสอบ
เป็นอันดับแรก คือ ค่าอุณหภูมิและเวลาในการทำงาน
ของเครื่องรีดร้อน ที่ต้องตรงกับวัสดุที่เราจะใช้

แนวคำตอบที่ 4 :: หวังว่าจะได้ดูผลงานให้ชนะ/ครับ
:: ยินดีค่ะ/ครับ
:: หากมีข้อสงสัย หรือต้องการอะไรเพิ่มเติม
ติดต่อมาได้ตลอดเลยนะค่ะ/ครับ

แนวคำตอบที่ 5 :: ครูพิจารณาคำตอบของนักเรียนตามความเหมาะสม

ภาคผนวก ค

ภาพบางส่วนของการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วงจรการเรียนรู้
เชิงประสบการณ์ร่วมกับเทคนิคศูนย์การเรียนรู้เพื่อเสริมสร้าง
การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เรื่อง พลังของภาษา
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาววัลลภณ์ ขาวขำ
วัน เดือน ปีเกิด	2 กันยายน พ.ศ.2523
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	91/68 ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล
ประวัติการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีราชินูทิศ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี - อนุปริญญาตรี (อ.ศศ) สาขาพัฒนาชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี - ปริญญาตรี (บธบ.) สาขาวิชา การบริหารการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี - ประกาศนียบัตรบัณฑิต (ป.บัณฑิต) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร - ปริญญาตรี (บธบ.) สาขาวิชา การบริหารการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร - ปริญญาตรี (คบ.) สาขาวิชา ภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร - ปริญญาโท (กศม.) สาขาวิชา การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม - ปริญญาเอก (ปร.ด.) สาขาวิชา การบริหารและพัฒนาศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2554	ครูผู้ช่วย โรงเรียนลาดทิพรสพิทยาคม
พ.ศ.2556	ครู ค.ศ.1 โรงเรียนดงเย็นพิทยาคาร
พ.ศ.2559	ครู ค.ศ. 2 โรงเรียนกุสุมาลย์พิทยาคม
พ.ศ.2562	ครู ค.ศ.3 โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี จังหวัดสกลนคร
พ.ศ.2567	โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล